

TSL

Työväen Sivistysliitto

VUOSIKERTOMUS 2015

SISÄLTÖ

TOIMINNAN JOHTAMINEN	5
KOULUTUS	9
Tietoyhteiskuntakoulutus.....	9
Työelämä- ja järjestökoulutus	11
Verkkokoulutus	12
Yhteiskunnallinen koulutus	12
Yhteiskunnalliset julkaisut	12
OHJAUS- JA NEUVONTA.....	13
KULTTUURI	14
PAIKALLINEN TOIMINTA JA OPINTOJÄRJESTÖT.....	15
Ruotsinkielinen työryhmä	15
HANKEKESKUS	16
KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ	17
VIESTINTÄ	18
HALLINTO.....	19
Yhteistyötoimikunta.....	20
Toimistot.....	20
TSL:n vakituinen henkilökunta.....	20
TOIMIELIMET	21
Edustajisto	21
Hallitus	23
Työvaliokunta	23
Ruotsinkielinen sihteeristö 2015 - 2017	24
Edustus järjestöissä, laitoksissa ja toimikunnissa.....	25
TILASTOT JA LIITTEET	26
Opintojärjestöt	26
Tuloslaskelma	41
Tase.....	42
Tilintarkastuskertomus	43

TOIMINNAN JOHTAMINEN

TSL:n perustehtävä on määritelty strategialinjauksessa 2015-2019 seuraavasti: ”TSL on kaksikielinen sivistysjärjestö, jonka perustehtävänä on edistää demokratiaa, yhteiskunnallista ja sivistyksellistä tasa-arvoa sekä suvaitsevaisuutta yhteistyössä jäsenjärjestöjensä ja yhteistyökumppaneidensa kanssa. Liitto innostaa erityisesti jäsenjärjestöjensä jäseniä elinikäiseen oppimiseen ja aktiiviseen osallisuuteen kansalaisyhteiskunnassa.”

Visiossaan TSL on sitoutunut

- edistämään koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista, elinikäistä oppimista ja yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta
- kouluttamaan jäsenjärjestöjen toimijoita osallisuuteen yhteiskunnassa, toimimiseen järjestöissä ja monipuoliseen itsensä kehittämiseen
- käymään työväenliikkeen arvoista lähtevää vuoropuhelua solidaarisemman, oikeudenmukaisemman ja tasa-arvoisen yhteiskunnan saavuttamiseksi
- sekä rakentamaan mahdollisuuksia vapaaehtoistoimintaan osallistumiseen, yhdessä tekemiseen, asioihin vaikuttamiseen ja kulttuuriin osallistumiseen.

Perustehtävään ja visioon pohjautuvat seuraavat toimintaa ohjaavat linjaukset:

- Sivistyksellinen tasa-arvo
- Digitalisoituva yhteiskunta
- Paikallinen toiminta – tekeminen kuuluu kaikille
- Liike ja kansalaisyhteiskunta
- Jäsenjärjestöjen tarpeisiin vastaava oppilaitos

Tämä toimintakertomus kertoo siitä, miten hyvin näiden linjausten ja niistä johdettujen tavoitteiden osalta onnistuttiin vuonna 2015.

TSL:n hallitus kokoontui puheenjohtaja, kansanedustaja Ilkka Kantolan johdolla kymmenen kertaa. Edustajiston kokous pidettiin 8.6. Kuljetusliittojen kokoustiloissa, Hakaniemessä. Jäsenjärjestöjen osalta tapahtui kaksi muutosta. Uutena jäsenenä liittoon hyväksyttiin Kotien Puolesta Keskusliitto ry ja Invalidiliitto ry erosi jäsenyydestämme.

Vuonna 2015 oli keskeistä siirtyminen Vapaan sivistystyön uuden lain mukaiseen toimintaan. Sopimusjärjestelmän suunnittelu ja siihen liittyvät neuvottelut jokaisen jäsenjärjestön kanssa opetus- ja kulttuuriresursseista hallituksen hyväksymien koulutuspolareiden mukaisesti loivat ensimmäistä kertaa TSL:n historiassa mahdollisuuden tuottaa suunnitelma sekä opintokeskuksen omalle koulutukselle että jäsen- ja opintojärjestöjen järjestämälle koulutukselle. Suunnitelma ohjaa toimintasuunnitelman ohella TSL:n resursoiman koulutuksen tukemista jatkossa.

Opintokeskusten ja opistojen yhteistyön edistäminen työväenliikkeen ja ay-liikkeen koulutuskentässä oli toimintavuonna tärkeällä sijalla. T-opistojen yhteinen kehittämishanke tiivistä yhteistyötä ja oppilaitosten yhteistä kehittämistä monin eri tavoin. Yhteistyö jatkuu joulukuussa pidetyn hankkeen loppuseminaarin jälkeen yhä tiivistyen.

TSL:n ja Kiljavan opiston yhteistyötä ja työnjakoa kehitettiin eri tavoin. TSL osallistui tiiviisti myös SAK:n ay-koulutuksen asiantuntijaryhmän ja koulutuspoliittisen työryhmän työhön. Tammikuun lopussa Kiljava-opistolla pidettyyn ay-koulutuksen kehittämisseminariin osallistui johtoryhmä.

TSL oli aktiivinen myös Opintokeskukset ry:n työn kehittämisessä. Henkilökuntaa osallistui sen hankkeisiin ja vuosittaiseen, marraskuussa, järjestettyyn Opintokeskuspäivään.

TSL:n sisäinen viestintä on koostunut oman intranetin, Torin, käytöstä sekä Lync-palvelusta, henkilökuntatiedotteista ja kuukausittaisista verkkotilaisuuksista ns. aamukahveista. Ulkoisen viestinnän osalta Aikamerkki-lehden ilmestyminen verkkojulkaisuna on lisännyt näkyvyyttämme merkittävästi. Myös kotisivuilla ja sosiaalisen median välineillä on tärkeä rooli viestinnässä.

Kansainvälisyys on keskeinen osa TSL:n toimintaa. TSL oli tiivistä mukana kansainvälisen federaation IFWEA:n toiminnassa sekä eurooppalaisessa Solidarity-yhteistyöverkostossa, erityisesti sen koulutuspilareissa. TSL:n aiempi pääsihteeri Kari Anttila jäi pois IFWEA:n hallituksesta ja hänen tilalleen valittiin koulutusjohtaja Katri Söder.

TSL on osallistunut aktiivisesti pohjoismaisessa yhteistyössä ABF i Nordenin järjestämiin tilaisuuksiin. Liitto järjesti maaliskuussa 2015 vuosittaisen ABF i Norden -seminaarin Helsingissä, jonka teemana olivat digitaaliset oppimismahdollisuudet. Pohjoismaisen Genevekoulun rehtorina jatkoi 2015 hankekeskuksen päällikkö Mervi Ylitalo.

Hankekeskuksen tehtävänä on edistää ammattiliittojen strategioiden mukaisten hankkeiden kehittämistä. Erityisesti keskus koordinoi hankehakemuksia ESR-hakujen osalta. Joulukuussa 2015 hankekeskus sai ESR-rahoituksen hankkeelle Digiosaajaksi työelämään. TSL myös vahvisti hankeyhteistyötä muiden vapaan sivistystyön oppilaitosten ja erityisesti opintokeskusten kanssa.

Neuvonta- ja ohjauspalveluiden yksikön työn rakentaminen jatkui erityisesti ohjaukseen liittyvän viestinnän ja ohjeistuksen sisällön kehittämisessä. Vuoden alussa käynnistyi kaikkea TSL-koulutuksen järjestämistä koskevan sopimusjärjestelmän kehittäminen. Joulukuussa TSL:n hallitus jakoi vuoden 2016 opetustunti resurssit sopimusjärjestelmän koulutuspilareiden ja kattavan neuvottelukierroksen tulosten pohjalta.

Opintojärjestöjen roolia liiton toiminnassa on pyritty kehittämään monin eri tavoin. Toimenpiteistä huolimatta merkittävää toiminnallista muutosta ei ole saavutettu, joten opintojärjestöjen valtakunnallisten neuvottelupäivien jälkeen toiminnan kehittämistä on kohdistettu Tampereen ja Oulun seuduille.

TSL oli aktiivisesti mukana Valkeakosken Työväen Musiikkitapahtuman järjestelyissä. Ensimmäistä kertaa toteutettiin Ekakerta – uusien laulujen festivaali. TSL julkisti työväenlaulaja Reijo Frankin koko tuotannon viiden cd-levyn kokoelman, joka oli toteutettu yhteistyössä useiden järjestöjen kanssa.

Paikallisten kulttuuritoimijoiden yhteistyötä edistettiin STM:n, TNL:n, KSR:n ja TSL:n välisellä suunnittelulla ja ideoinnilla. TSL:n valokuvauslinjat järjestivät lopputyönään näyttelyn Kaapelitehtaalla Jukka Male Museossa.

Koulutuksessa painopiste oli kokonaisvaltaisen koulutuspalvelukonseptin kehittämisessä. Konsepti sisältää suunnittelun ja toteutuksen ohella jäsenjärjestöjen avustamista oppimateriaalituotannossa sekä pedagogista ja teknistä tukea verkkototeutuksissa.

Kouluttajaverkostojen rakentaminen jäsenjärjestöjen käyttöön käynnistyi toimintavuonna. Jäsenjärjestöihin kohdistuvaa liittokierrosta jatkettiin. Kierroksen tavoitteena oli tuottaa tietoa, jotta TSL voi vastata jäsenjärjestöjen koulutuksellisiin tarpeisiin mahdollisimman hyvin. Ruotsinkielinen koulustoiminta toteutui yhteistyössä SAK:n kanssa.

Tietoyhteiskuntakoulutuksessa tietokoneen ajokorttikurssit toteutuivat vaihtelevasti. TSL:n rooli oli keskeinen EKL:n Verkosta virtaa -hankkeessa. Pitkäkestoiset valokuvauslinjat ja Studio Femman toiminnan kehittäminen ovat olleet menestyksiä. Työelämän ja järjestötoiminnan digitalisoituminen tuottaa jatkuvia koulutustarpeita, joihin TSL pyrkii vastaamaan kehittämällä oma toimintaansa ja palveluitaan. Tiedon virtaa -tapahtuma järjestettiin kymmenettä kertaa.

Työelämä- ja järjestökoulutuksen alueella jäsenjärjestöjen ja muiden yhteistyökumppaneiden tilaamia koulutuksia järjestettiin mm. työhyvinvoinnista, vuorovaikutus- ja viestintätaidoista, luottamushenkilöiden jaksamisesta, monikulttuurisuudesta, kouluttajavalmiuksista sekä yhdistyksen ja hallitustoiminnan kehittämisestä. Verkkokoulutus on tapahtunut Liittokampus-nimisessä oppimisympäristössä(Optima). TSL ylläpiti yhdessä SAK:n kanssa Työelämän verkko-opistoa.

Yhteiskunnallisessa koulutuksessa lisättiin yhteistyötä eri työväenliikkeen toimijoiden kanssa. Toiminnan volyymit kasvoivat huomattavasti yksikön palkatun koulutussuunnittelijan työn käynnistymisen jälkeen. Pitkäkestoisista koulutusohjelmista tärkeimpiä olivat Genevekoulu, Poliittinen korkeakoulu Poliko, Koulutuspoliittinen korkeakoulu Kopoko, IFWEA:n kanssa toteutettu ja Youth

Global Awareness YGAP sekä osallistava kampanjakoulutus. SDP:n kanssa järjestettiin kolme seminaaria talous- ja hyvinvointipoliittisista teemoista. Yhteiskunnallisia julkaisuja tuotettiin yhteistyössä Into Kustannuksen kanssa neljä nimikettä.

Yhteistyössä jäsenjärjestöjen ja muiden yhteistyökumppanien kanssa järjestetyn koulutuksen määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna jonkin verran. Tähän vaikuttivat valmistautuminen uuden vapaan sivistystyön lainsäädännön mukaiseen toimintaan ja sen mukaiseen sopimusjärjestelmään siirtyminen. Tavoitteena oli laskea järjestettyjen opetustuntien määrä lähemmäs sitä tasoa, jonka järjestämiskustannuksiin saadaan valtionosuutta uuden lain perusteella resurssoituna.

Opintokeskuksen toteuttamien kurssien tuntimäärät vähentyivät 44 991 kurssitunnista 40 763 tuntiin. Ammatillisen lisäkoulutuksen opiskelijatyövuosien määrä oli 43. Koulutukset toteutettiin sekä itse että yhteistyössä eri jäsenjärjestöjen kanssa. Ongelman tulevaisuudelle muodostaa se, että näillä näkymin TSL ei saa enää valtionosuutta järjestää ei-tutkintotavoitteista ammatillista lisäkoulutusta vuoden 2017 lopun jälkeen. Tähän tilanteeseen valmistautuminen on käynnissä. Lisäksi TSL järjesti 80 830 opintokerhotuntia. TSL taloudellisesti tukema opintokerhotoiminta päättyi vuoden lopussa lakimuutoksen myötä.

TSL:n toimintaa ja koulutusten järjestämistä ovat merkittäväillä avustuksilla tukeneet Työväen Opintorahasto, Palkansaajarahasto, Kuluttajaosuustoiminnan säätiö, Folke Bernadotten Muistosäätiö, Kansan Sivistysrahasto ja Väinö Tannerin säätiö, joista em. tahoille suuret kiitokset.

Vuosi 2015 oli myös työorganisaation, hallinnon ja tietojärjestelmien kehittämisen sekä henkilöstökoulutuksen vuosi. Liitto sai vakituisesti tehtävää hoitavan pääsihteerin lokakuussa 2015 puolentoista vuoden väliaikaisjärjestelyjen jälkeen. Työorganisaatiota vahvistettiin palkkaamalla suunnittelijat yhteiskunnalliseen koulutukseen ja työelämäaiheiseen koulutukseen vuoden 2015 alusta. Johtoryhmä on koontunut keskimäärin kahden viikon välein. Liiton palkkarakenteen uudistaminen vietiin päätökseen. Taloushallintoa, tilastointia ja raportointia sekä toiminnan suunnittelua ja seurantaa kehitettiin koko vuoden ajan erilaisin toimenpitein.

Henkilöstön osaamiseen, hyvinvointiin ja jaksamiseen kiinnitettiin kasvavaa huomiota ja keskustelun työtiloissa tapahtui merkittävä parannus, kun liitto muutti joulukuussa Siltasaarenkatu 4:stä Ympyrätaloon. Samassa yhteydessä uusittiin työpisteiden kalusteet, tietoliikenneverkot, kokoustilat ja yhteiset tilat. Kehityskeskustelut järjestettiin kattavasti kaksi kertaa vuoden aikana. Yhteistyö työterveyshuollosta vastaavan Diacorin ja työhyvinvointia sekä siihen liittyvää osaamista kehittävän Eteran kanssa oli tiivistä. Henkilöstöpäivät järjestettiin kolme kertaa.

KOULUTUS

TSL:n koulutuspalvelujen kehittämistä tilauspohjaiseksi jatkettiin toimintavuonna. Painopiste on ollut kokonaisvaltaisen koulutuspalvelukonseptin kehittämisessä. Konsepti sisältää TSL:n omien koulutusten suunnittelun ja toteutuksen lisäksi jäsenjärjestöjen avustamisen koulutussuunnittelussa, oppimateriaalituotannossa ja pedagogisen sekä teknisen tuen tarjoamista verkkototeutuksissa.

Koulutusyksikön laatutyöllä on jäsennetty ja tarkennettu suunnitteluun liittyviä prosesseja. Samalla on keskusteltu TSL:n toimintapilarien mukaisista oppimistavoitteista sekä päivitetty TSL:n yhteinen oppimiskäsitys.

Tietoyhteiskuntakoulutus

Kevätkaudella tehtiin Eläkkeensaajien Keskusliiton yhdistyksille uusi kotisivukoulutuskierros. Keskusliiton lisäksi Yhdistysavainkotisivukoulutuksia tilasivat yksittäiset yhdistykset. Uusi alue EKL:n koulutuksissa oli tablettikoulutukset.

Opintoaseteliavustuksella koulutettiin yhteensä 200 henkilöä. Koulutusten aiheet olivat pääsääntöisesti tietotekniikan perusteita. Kasvava kohderyhmä on ollut maahanmuuttajat. Lisäksi opintoaseteliavustusta annettiin työttömille ja senioriväestölle. Yleiset tietokoneen korttikoulutukset toteutuivat vaihtelevasti eri paikkakunnilla. Yleinen trendi on se, että omaehtoisiin korttikoulutuksiin ei ole enää samalaista imua kuin takavuosina. Helsingissä tilauskoulutuksena Suomenlinnan hoitokunnalle aloitettiin syksyllä laaja tietotekniikan henkilöstökoulutus. 70 henkeä koulutetaan tietokoneen kortin @-, AB-tutkintoihin lisäksi yhdelle ryhmälle toteutetaan Tiety – tietotyötutkinto. Koulutus jatkuu keväällä 2016.

Kevään aikana tavattiin jäsenjärjestöjen koulutus- ja järjestöasiantuntijoita liittokierroksella. Liittokierroksella on tärkeä rooli järjestöjen koulutus- ja kehittämistarpeiden selvittämisessä sekä järjestöyhteistyön syventämisessä. Liittokierrosta laajennettiin myös joihinkin paikallisjärjestöihin.

Tietoyhteiskoulutus on mukana koulutusten suunnittelijana ja toteuttajana Eläkkeensaajien Keskusliiton EKL:n isossa Verkosta virtaa –hankkeessa. TSL on myös mukana kumppanina Turun Yliopiston Koulutussosiologian tutkimuskeskus, RUSEn ICT-taidot kaupan alalla –hankkeessa. Hankkeen rahoittaa Euroopan Sosiaalirahasto. TSL:n hallinnoimalle omalle Digiosaajaksi työelämään -hankkeelle saatiin Etelä-Savon ELY-keskukselta myönteinen päätös loppuvuodesta 2015. Rahoittajana Euroopan Sosiaalirahasto. Hanke alkaa 1.1.2016 ja päättyy 31.12.2017.

Säästöpankinrannan Studio Femmassa toteutettiin video- ja valokuvauskursseja sekä yhteistyössä SAK:n kehittämiskeskuksen kanssa mediaesiintymisen koulutuksia. Toukokuussa päättyi kaksi lukuvuoden mittaista valokuvauslinjaa (opiskelijoita yhteensä 24). Valokuvauslinjat järjestivät lopputyönään hienon näyttelyn Kaapelitehtaalla Jukka Male Museossa.

Vuonna 2014 Palvelualojen ammattiliiton kanssa aloitettua @-ammattiosasto koulutushanketta jatkettiin ottamalla mukaan neljä uutta ammattiosastoa. Hankkeessa vakiinnutetaan verkon työkaluja osaksi ammattiosastojen toimintaa ja sisäistä viestintää. Mukana olevat osastot ottivat käyttöönsä mm. kotisivujen intranet-osion, jossa jaetaan kokousasiakirjoja ja käydään verkkokeskusteluja. Lisäksi osastot ottivat käyttöönsä johtokunnan kokouksiin etäkokoustyökalun.

Verkkoseminaarien järjestäminen lisääntyi voimakkaasti. TSL järjesti itse seminaareja mm. ilmastonmuutoksesta ja tarjosi sen lisäksi jäsenjärjestöille käyttöön Adobe Connect –verkkoseminarityökalun ja sille teknisen tuen.

Vakiintuneeksi instituutioksi muodostunut Tiedon virtaa –tapahtuma järjestettiin 10. kertaa. Tapahtuma kokosi yhteen n. 50 järjestö-, viestintä- ja koulutusalalan ammattilaista sekä aiheista kiinnostunutta aktiivia. Tapahtumassa kuultiin uusia, poikkeavia, sektorirajat ylittäviä ja yllättäviäkin näkökulmia osallistumisen, vuorovaikutuksen ja koulutuksen tiimoilta. Yhdessä käsiteltiin digitalisaation ja pelimaailman mahdollisuuksia oppimisvaikeuksien voittamisessa, katusoittajan ja intialaisen lehmän kohtaamista sekä ketterän verkostotekemisen voimaa.

Toinen iso seminaari oli pohjoismainen Union learning challenges education innovations - discussion of digital learning methods and technics 25. – 26.3.2015. Seminaarissa puitiin kahden päivän ajan digitalisaation mahdollisuuksia ja uhkia opetukseen ja oppimiseen. Jäsenjärjestöjen ja muiden opintokeskusten koulutusasiantuntijoiden lisäksi seminaarissa oli kattava edustus TSL:n pohjoismaisista sisarjärjestöistä.

Työelämä- ja järjestökoulutus

Jäsenjärjestöjen ja muiden yhdistysten tilaamia koulutuksia järjestettiin mm. seuraavista aihealueista: työhyvinvointi, vuorovaikutus- ja viestintätaidot työyhteisössä ja järjestötoiminnassa, luottamushenkilöiden oma jaksaminen sekä yhdistyksen ja hallitus-toiminnan kehittäminen.

Erityisen kysyttyjä olivat työhyvinvointia käsittelevät koulutukset. Koulutuksia tilattiin paljon ja ne toteutuivat hyvin. Kysyntä poiki uusia ideoita, kuten esimerkiksi luottamushenkilöiden työnohjausryhmät. Myös esiintymistaitojen koulutusta tilattiin edellisiä vuosia enemmän.

TSL:n toiminta-ajatuksen mukaista on myös monikulttuurisuus- ja koulutus. Vuonna 2015 suunniteltiin ja toteutettiin nopealla aikataululla ns. kulttuuritulkki-koulutus kolmella paikkakunnalla henkilöille, jotka toimivat tai haluaisivat toimia vapaaehtoisina turvapaikanhakijoiden kanssa. Koulutuksessa käsiteltiin kulttuuripiirteitä, tunteiden käsittelyä, yhteiskuntarakenteiden selittämistä, vertaisena toimimista ja toiminnan suunnittelua. Koulutuksilla osuttiin selkeään tarpeeseen ja seuraavalle vuodelle koulutuksia tarjotaan normaalien kurssimuotojen puitteissa.

JHL:n henkilöstön kuuden osaamispisteen laajuinen kouluttajakoulutus suunniteltiin keväällä yhteistyössä JHL-opiston kanssa. Koulutuksen tavoitteena oli parantaa osallistujien taitoja suunnitella ja toteuttaa JHL:n koulutuksia, tilaisuuksia ja tietoisuutta tavalla, joka edistää osallistujien oppimista ja verkostoitumista; perehtyä aikuisen oppimiseen; oppia hyödyntämään erilaisia opetusmenetelmiä; oppia ottamaan erilaiset oppijat ja luki- ja muut oppimisvaikeudet huomioon koulutustilaisuuden suunnittelussa ja toteutuksessa sekä kehittää yhdessä JHL-koulutuksiin sopivaa AY-pedagogiikkaa. Monimuotoisen, sulautetun oppimisen pilottikokonaisuudesta toteutettiin syksyllä kaksi ensimmäistä jaksoa ja loput helmikuun alussa 2016.

Järjestökoulutuksen yhtenä selkeänä onnistumisena voi ajatella palautetta, joka on tullut yhteiskuntapolitiittisten sisältöjen ja suunnittelun sisällyttämisestä järjestökoulutukseen. On selvästi ollut tarve keskustella yhteiskunnan kokonaisuudesta osana työtä, jolla kehitetään yhdistysten paikallista toimintaa.

Keskusjärjestöjen (SAK, STTK, Akava) tilauksesta ja yhteistyössä heidän kanssaan toteutettiin kaksi Kestävä työ –koulutusta. Koulutukset olivat olennainen osa keskusjärjestöjen tekemää kestävän kehityksen 2050 –sitoumusta. Koulutukset koostuivat kahdesta aamupäivän mittaisesta lähijaksosta sekä työskentelystä Optima-oppimislustalla. Koulutuksen toteuttajina toimivat TSL ja TJS-opintokeskus.

Tilaukskoulutusten lisäksi jatkettiin myös omien, ns. listakurssien, järjestämistä. Järjestetyn neljän kurssin aiheina olivat työhyvinvointi sekä esiintymis- ja vuorovaikutustaidot. Kurseille hakeutui kiitetävän paljon osallistujia.

Toimintavuonna aloitettiin myös Taskumatti-sarjan kirjasten uusiminen. Ensimmäisenä käsittelyyn pääsi Opi rakentamaan työhyvinvointia –taskumatti, joka sai uudeksi nimekseen Työhyvinvoinnin jäljillä. Uusiminen tehdään siitä näkökulmasta, että taskumatteja käytettäisiin entistä enemmän kurssimateriaaleina. Sopimuksen mukaan Intokustannus huolehtii uusittavien kirjasten ulkoasusta ja kirjapainoliikenteestä.

Verkkokoulutus

TSL julkaisi Työelämän verkko-opiston sivulla alkuvuodesta maahanmuuttajille suunnatun itseopiskeluun tarkoitetun Suomea työssä – interaktiivisen kurssin.

Ensimmäistä kertaa TSL:n verkkokurssitarjonnassa ollut Oman elämäni tarina - elämäkertakirjoittamisen kurssi täytti pikavauhtia. Osallistujat jaksoivat hyvin intensiivisen lähes vuoden mittaisen koulutuksen. Kurssin vetäjänä oli taiteen maisteri ja kirjallisuusterapiaohjaaja Riitta Riihonen.

Yhteiskunnallinen koulutus

Vuonna 2015 järjestettiin koulutusohjelmat Poliko ja Kopoko. Lisäksi aloitettiin uutena osallistava kampanjakoulutus.

Poliittinen korkeakoulu Poliko on 1,5 vuotta kestävä koulutusohjelma niille, jotka ovat suunnitelleet uraa työväenliikkeessä. Polikoon sisältyy 7 viikonlopun mittaista lähitapaamista, mentorointi, työharjoittelu ja opiskelua sähköisellä oppimisalustalla. Vuonna 2015 Polikon toinen vuosikurssi vietiin loppuun ja kolmas vuosikurssi aloitettiin. Poliko järjestettiin yhteistyössä SDP:n, Työväen Akatemian, Voionmaan Opiston ja Palkansaaajien Opintoyhdistyksen kanssa.

Vuonna 2015 TSL ja SONK järjestivät yhteistyössä Koulutuspoliittisen korkeakoulun, jonka avulla koulutuspoliittista uraa suunnittelevat ja aiheesta kiinnostuneet voivat syventää omaa osaamistaan ja kerätä kokemusta ja tietoa koulutuspoliittisesta ajattelusta. Koulutusohjelmaan sisältyi viisi lähitapaamista, mentorointi sekä tehtäviä sähköisellä oppimisalustalla.

Lisäksi aloitettiin osallistava kampanjakoulutus. Koulutuksen tavoitteena on kouluttaa jokaiseen SDP:n piiriin osaavia toimijoita, jotka pystyvät olemaan apuna kampanjoinnissa ja pystyvät myös kouluttamaan muita.

Yhteiskunnalliset julkaisut

Vuonna 2015 julkaistiin yhteistyössä Into Kustannuksen kanssa seuraavat yhteiskunnalliset julkaisut: Toverit herättää (Timo Forss), Kauneuden kirous (Pentti Haanpää), Pääoman voitto (Ulrike Herrmann), Kapitalismin sanakirja, toinen uudistettu laitos (Inari Juntumaa ja Teppo Eskelinen).

Myös ensimmäisen kerran JHL tilasi TSL:ltä Lehtiavustajan verkkokurssin. Kurssi oli noin kahden kuukauden mittainen ja se toteutettiin syksyllä 2015. Kurssilaiset osallistuivat aktiivisesti verkkokeskusteluun ja saivat mm. mielipidetekstejään julkaistua.

Toistaiseksi viimeisen kerran puolestaan järjestettiin pitkäaikainen Kirjoittamisen taito-verkkokurssi.

Vuoden 2015 aikana järjestettiin yhteistyössä SDP:n kanssa kolme huippuseminaaria talous- ja hyvinvointipoliittisista teemoista. Lisäksi järjestettiin seminaareja ja webinaareja Euroopan unioniin liittyvistä teemoista. Aiheina oli mm. pakolaiskriisi, ilmastonmuutos ja Suomi 20 vuotta EU:n jäsenenä.

Vuosi 2015 oli eduskuntavaalivuosi, ja tämä näkyi vahvasti myös TSL:n yhteiskunnallisessa koulutuksessa. SDP:n piirit voivat hakea yhteiskunnallisen koulutuksen tukea vaalityökoulutuksiin, joissa opiskellaan muun muassa vaalityön tekemisen muotoja, varainhankintaa ja esiintymistaitoja. Yhteiskunnallisen koulutuksen tukea myönnettiin myös sisällöllisiin eduskuntavaalikoulutuksiin, joissa paneuduttiin eduskuntavaalien teemoihin.

Yhteiskunnallisen koulutuksen tukea myönnettiin myös niin sanottuihin Juttutupa-tilaisuuksiin. Juttutuvat tarjoavat tukea maailmankuvan rakentamiseen; kohtaamisia, keskusteluja, väittelyitä, totuuden etsintää ja osallistavuutta alueellisesti kattavasti ja molemmilla kotimaisilla kielillä.

Vuoden 2015 aikana järjestettiin yhteistyössä jäsenjärjestöjen ja yhteistyökumppanien kanssa 61 talous- ja hyvinvointiaiheita käsittelevää tilaisuutta, 48 EU -aiheista tilaisuutta ja 29 muuta yhteiskunnallista keskustelutilaisuutta. Osa tilaisuuksista liittyi eduskuntavaaleihin ja SDP:n periaateohjelmaan.

OHJAUS- JA NEUVONTA

Ohjaus- ja neuvontapalvelun asiakaspalvelu on vakiintunut kuluneen vuoden aikana. Neuvonnan puhelimen ja sähköpostin kautta TSL:n kumppanit ovat saaneet ajantasaisesti neuvontaa TSL:n palveluihin liittyvissä kysymyksissä. TSL:n kurssi- ja kerhotoiminnan toteuttajia, sekä paikallisia yhteiskunnallisia koulutustilaisuuksien järjestäjiä on ohjattu toteutamisessa sekä neuvottu raportoinnin hoitamisessa. Ohjaus ja neuvontatyön lisäksi yksikkö käsitteli paikallisen yhteiskunnallisen koulutuksen, kerho- ja kurssitoiminnan raportit sekä niihin liittyvän taloudellisen tuen maksatuksen. Raportointityö painottui erityisesti loppuvuoteen ja vuodenvaihteeseen.

Vuoden aikana ohjaus- ja neuvontapalveluiden yksikkö orientoitui vapaan sivistystyön lakimuutokseen. Lakimuutos tulee muuttamaan hyvin merkittävästi opintokeskuksen toimintaa ja sen suhdetta omiin jäsenjärjestöihinsä sekä opintojärjestöihin. Vuoden 2015 aikana keskityttiin opintokeskuksen hallinnon sekä erityisesti taloudellisen tuen kanavointiin luodun järjestelmän ja sen ylläpitoon keskittyneen ohjaus- ja neuvontatyön uudelleen järjestämisen käynnistämiseen. EKL:n yhdistystoimijoita perehdytettiin tuleviin lain muutoksiin ja niiden vaikutuksiin osallistumalla kunkin EKL:n piirin kokoukseen. Myös EKL:n opintosuhteiden kurseilla käytiin kerho- ja kurssitoiminnan käytännöistä kertomassa.

Ohjaus- ja neuvontayksikössä määriteltiin myös työn laatutavoitteita ja -mittareita osana TSL:n laatutyötä.

Työväen Sivistysliitto TSL ry ja Kansan Sivistystyön liitto KSL ry jatkoivat vuoden 2015 aikana yhteistyössä vuonna 2014 aloitettua toimintaa Työelämän koulutusneuvojatoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi. Tähän toimintoon saatiin avustusta Kuluttajaosuustoiminnan säätiöltä. Avustuksen puitteissa tuotettiin ammattiliitoille tiedotemateriaali vuonna 2014 tehdyn koulutusneuvojen täydennyskoulutustarpeista tehdyn kartoituksen tulosten pohjalta. Vuonna 2015 suunniteltiin ja toteutettiin työelämän koulutusneuvojen kouluttajavalmennus. Työelämän koulutusneuvojen koulutusta kehitettiin ja KSL:n tuottaman Polkuja työelämän muutostilanteisiin-verkkoaineiston käyttäminen kytkettiin tiiviimmin osaksi työelämän koulutusneuvojen koulutusta.

Osaamisen kehittämisen valtakunnallinen seminaari järjestettiin Helsingissä, Seurahuoneella, lauantaina 23.5.2015. Seminaarissa oli 44 osallistujaa. Keskeisiä aiheita seminaarissa oli:

- SAK:n asiantuntijan johdolla käsiteltiin lakia ammatillisen osaamisen kehittamisestä ja sen toteutumisesta työpaikoilla sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laatimista työpaikoilla.
- TSL:n ja SAK:n yhdessä tuottaman videomateriaalin kautta perehdyttiin työnantajan mahdollisuuksiin saada henkilöstön kouluttamiseen liittyvää taloudellista etua joko verohelpotusten tai koulutuskorvauksen muodossa.
- Muutosturvaa käsiteltiin asiantuntijaluennon ja yhteistoiminnallisen pohdinnan kautta.
- Osallistujille esiteltiin myös Polkuja työelämän muutostilanteisiin -verkkoaineisto.

Lopuksi pohdittiin vielä yhteistoiminnallisesti, että miten osaamisen kehittämisen asiaa voisi kukin tahtoillaan edistää ja minkälaista tukea seminaariosallistajat tarvitsevat toimintaansa.

Valtakunnallisilla SAK-päivillä osaamisen kehittämisen asiaa edistettiin toiminnallisella esittelypisteellä sekä osaamisen kehittämisen teemaistunnolla, jossa työskenneltiin yhteistoiminnallisesti. TSL ylläpitää Työelämän koulutusneuvojat- facebook-sivua, jossa jaetaan osaamisen kehittämiseen liittyvää tietoa.

Osaamisen kehittämistä edistävää toimintaa arvioitiin yhdessä liittojen kanssa. Arvioinnin myötä todettiin, että keskeistä toiminnassa on osaamisen kehittämisen edistäminen, ei erillisen roolin vahvistaminen. Asiaa saa edistettyä parhaiten kouluttamalla vakiintuneissa luottamustehtävissä olevia.

KULTTUURI

TSL:n kulttuuritoimintaa ja Työväen Musiikkitapahtuman kanssa toteutettavaa yhteistyötä kehitettiin uuteen suuntaan. Vuonna 2015 toteutettiin ensimmäistä kertaa ”Ekakerta – uusien laulujen festivaali” Työväen Musiikkitapahtumassa. Lauluntekijöille suunnatun festivaalin pääosassa olivat uudet, ennen julkaisemattomat laulut sekä vielä tuntemattomat suomalaiset lauluntekijät. Festivaalin keulahahmona ja moottorina toimi ”idean isä” Heikki Salo tukenaan työryhmä, joka koostui kahdesta musiikin ammattilaisesta sekä Työväen Musiikkitapahtuman ja TSL:n edustajista. Festivaalin ohjelmaan sisältyi lauluntekijöiden tervetulo- ja tutustumistilaisuus sekä koko päivän kestävä lavaohjelma, joka muodostui hakuprosessin kautta valittujen nostolavalaisien esiintymisistä, ”hetken” lauluista, open stage-osiosta sekä konkarilauluntekijöiden haastatteluista ja esiintymisistä.

Nostolavaesiintyjiksi haki yhteensä 81 tekijää, joista valittiin kuusi esiintyjää. Neljä eri lauluntekoporukkaa otti festivaaliohjelman aikana vastaan Hetken laulu-haasteen, jonka tuloksena kuultiin neljä hienoa yleisön antamista sanoista kahdessa tunnissa tehtyä laulua. Open stage-osiosta omia laulujaan esitti kymmenkunta kokoonpanoa. Kokeneempaa polvea edustivat Heimo Hatakka, Timo Kiiskinen sekä Kaija Kärkinen, joka piti myös yhteistyökumppanimme Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry:n Musiikintekijän puheenvuoron. Lavaohjelman juonnosta vastasi Heikki Salon parina laulaja-lauluntekijä Sanna Korkee, joka osallistui myös tuotantotyöryhmän työskentelyyn. Työryhmässä käytännön asioista ja festivaalin tuottamisesta vastasi Saija Juulia Kojo. Festivaali sai erittäin hyvän vastaanoton ja palautteen niin osallistuneilta lauluntekijöiltä ja esiintyjiltä kuten yleisöltäkin, jota oli runsaasti paikalla koko ohjelman ajan.

TSL tuotti Työväen Musiikkitapahtuman ja Into-Kustannuksen kanssa yhteistyössä Musiikkitapahtumaan myös Toverit Herätkää -kirjan julkaisutilaisuuden sekä Vuokko Hovatan ja Sinikka Sokan tähdittämän Toverit herätkää -nimeä kantaneen, ainutlaatuisen konsertin, jossa vanhat työväenlaulut heräsivät uudenlaiseen valoon täyden yleisön nauttiessa ja laulaessa mukana.

TSL tuotti Reijo Frankin 60-vuotistaiteilijajuhlan kunniaksi viiden CD:n kokoelman, jolle on koottu hänen kaikki tunnetuimmat ja unohtumattomimmat työväenlaulujen tulkintansa aina vuodesta 1969 alkaen sekä myös ennen julkaisematonta materiaalia. Levyn julkistamistilaisuus järjestettiin Työväen Musiikkitapahtumassa.

TSL:n opintojärjestöjen paikallista kulttuurityötä ja hyviä käytäntöjä hahmoteltiin ja kartoitettiin opintojärjestöjen edustajista koostuvassa työryhmässä. TSL tuki opintojärjestöjen kulttuuritapahtumia pienin taloudellisin panostuksin. Paikallisten kulttuuritoimijoiden yhteistyön edistäminen käynnistettiin STM:n, TNL:n, KSR:n ja TSL:n välisellä suunnittelulla ja ideoinnilla, joka jatkuu vuonna 2016. Kulttuuriyhteistyön yhdeksi ajatukseksi nousi toiminnan kytkeminen Suomen itsenäistymisen, sisällissodan ja TSL:n 100-vuotismerkkivuosiin.

PAIKALLINEN TOIMINTA JA OPINTOJÄRJESTÖT

Opintojärjestöjen hallitusedustajat osallistuivat vuoden aikana aktiivisesti opintojärjestöjen toimintaa koskevien resurssien suunnitteluun erityisesti liittyen sopimusjärjestelmän valmisteluun. Opintojärjestöedustajien kanssa yhdessä laadittiin periaatteet ja käytännöt, jonka mukaan esitettiin opintojärjestöjen haettavaksi tarkoitettua opetustuntikiintiötä osaksi sopimusjärjestelmän vahvistettuja opetustunteja. Edustajien kanssa hahmoteltiin opintojärjestöstrategian mukaisesti opintojärjestöverkoston vaihtoehtoisia yhteistyön muotoja piiriorganisaatioon perustuvan yhteistyön rinnalle.

Opintojärjestöjen valtakunnalliset neuvottelupäivät järjestettiin syyskuussa Turussa risteillen. Samalla osallistuttiin sankoin joukoin Turun opintojärjestön 60-vuotisjuhlallisuuksiin. Neuvottelupäivillä oli n. 70 osallistujaa, jotka edustivat noin 30 opintojärjestöä. Opintojärjestöjen hallitusedustajat osallistuivat aktiivisesti neuvottelupäivien suunnitteluun, ja he sekä opintojärjestöjen edustajistoedustajat toimivat päivän ohjelman toteuttamiseen liittyvissä tehtävissä. Pääteemana neuvottelupäivillä oli vapaan sivistystyön lain muutokseen valmistautuminen ja sen vaikutukset TSL:n koulutustoiminnan tukemiseen.

Ruotsinkielinen työryhmä

TSL:n vanhojen sääntöjen mukaan (24.5.1991) ruotsinkielisen sihteeristön johtokunta oli sääntömääräinen liittotoimikunnan alainen toimielin. Vuonna 2012 TSL:n säännöt muutettiin ja uusien sääntöjen myötä siirryttiin nykyiseen organisaatorakenteeseen (edustajisto, hallitus, toimikausi kolme vuotta). Vuoteen 2015 saakka sihteeristön toimintamuoto on pohjautunut pitkälti vanhojen sääntöjen ja toimintatavan mukaiseksi. Vuoden 2015 alussa todettiin, että nykyisissä TSL:n säännöissä ei ole mainintaa ruotsinkielisen sihteeristön johtokunnan asettamisesta. Sääntöjen mukaan TSL:n hallitus voi asettaa alaisuuteensa tarpeelliseksi katsomiaan toimikuntia sekä työryhmiä.

Vuoden 2015 alussa sihteeristö kokoontui vielä edellisellä kokoonpanolla ja TSL:n hallitus nimesi helmikuun lopussa uuden ruotsinkielisen työryhmän edustajistokaudelle, joka kestää vuoden 2017 puoleen väliin saakka. Työryhmän toimintaa muutettiin sihteeristön hallitusmuotoisesta kokoonpanosta ideoivaksi ja vapaamuotoisemmaksi työryhmätyypiseksi toiminnaksi. Työryhmän vetäjäksi TSL:n hallitus nimitti Katja Kaivosen, joka toimii TSL:n hallituksessa Finlands Svenska Socialdemokrater FSD:n edustajana. Työryhmän sihteeriksi nimettiin TSL:n toimistolta Riitta Mikola.

Kuluttajaliitto-Konsumentförbundet ry käynnisti Kuluttaja-akatemia hankkeen, jossa TSL toimii kumppanina. Akatemian puitteissa opintojärjestöt järjestivät kuluttajien oikeuksia ja velvollisuuksia käsitteleviä keskustelutilaisuuksia yhteistyössä paikallisten Kuluttajayhdistysten kanssa. TSL on markkinoinut Kuluttaja-akatemiamahdollisuutta opintojärjestöille, ja paikallista yhteistyötä opintojärjestöjen ja kuluttajayhdistysten välillä on pyritty lisäämään mm. tiedotuksen myötä.

Tampereen seudun ja Oulun vapaaehtoistoiminnan ja opintojärjestöjen toiminnan elävöittämisen suunnittelu aloitettiin vuoden 2015 aikana. Myös Seinäjoen opintojärjestön toiminnan elvyttämisestä aloitettiin suunnittelut opintojärjestön 50-vuotisjuhlalla tiimoilta.

Työryhmä kokoontui kesäkuussa työpajaan, jossa kerrottiin jäsenille mainitut muutokset. Työpajassa käsiteltiin yhteistoiminnallisesti toimintaan kohdistuvia toiveita ja tavoitteita. Näistä tehtiin muistio ja tätä työtä on tarkoitus jatkaa mahdollisuuksien mukaan. Työryhmä/sihteeristön kokoonpano on parina viimeisinä vuotena muuttunut jonkin verran nuorempaan suuntaan. Tähän on syynä jäsenten eläköityminen. Työryhmässä tuodaan esille toiveita ruotsinkielisten kurssien sisällöistä ja seminaareista joita FFC ja ABF yhdessä järjestävät. Jäsenille annetaan tietoa Geneve-koulun rekrytoinnista ja työryhmäläisten toivotaan vievän markkinointia omiin jäsenjärjestöihin ja yhdistyksiin kuten muidenkin ruotsinkielisten kurssien osalta. Työryhmä toimii KSR:n rahaston, K.A.Fagerholms studiefond, hoitokuntana.

HANKEKESKUS

TSL:n hankekeskuksen tehtävänä on synnyttää ammattiliittojen strategioiden mukaisia ja tarpeiseen vastaavia hankkeita. Hankekeskuksen ohjausryhmä kokoontui vuoden 2015 aikana SAK:ssa kuusi kertaa. Ohjausryhmä on vuoden kuluessa väliarvioinut hanketoiminnan kehittymistä ja antanut tukensa työn jatkuvuudelle. Ohjausryhmään osallistuvat aktiivisesti PAM:n, JHL:n, TEAM:n, TEME:n, SAK:n ja Metalliliiton edustajat.

Ohjausryhmä kutsui ELY-keskuksen rahoitusasiantuntijan keskustelemaan hankehakemusten painotuksista. Hankekeskuksen ohjausryhmän puheenjohtaja ja päällikkö kävivät liittokierroksella Metalliliitossa, PAMissa ja SEL:ssä keskustelemassa hanketoiminnan mahdollisuuksista liiton strategian tukena.

Vuoden 2015 aikana hankekeskus jätti käsittelyyn neljä ESR-hankehakemusta. Etelä-Savon ELY-keskus teki myönteisen rahoituspäätöksen kaksivuotiselle ESR-hankkeelle Digiosaajiksi työelämään vuosina 2016-2017. TSL on lisäksi osatoteuttajana mukana Turun yliopiston koordinoimassa ESR-hankkeessa

Työelämän ICT-aidot kaupan alalla. Hankkeen kesto on 1.6.2015 - 31.5.2017. TSL osatoteuttajana suunnittelee ja toteuttaa ICT-koulutuksen hankkeen kohde-ryhmälle vuoden 2016 aikana. Toisena osatoteuttajana hankkeessa on mukana PAM ry.

TSL:lla oli vuoden 2015 alussa vielä käynnissä hanke Oppimisvaikeudet työpaikalla (Nordplus Vuxen). Tämä kartoitushanke päättyi maaliskuussa 2015. TSL koordinoi ja toteutti hankkeen yhdessä SAK:n, KSL:n sekä pohjoismaisten partnereiden (AOF Norge, ABF Sverige, Mimir Island) kanssa vuosina 2013–2015. Hankkeessa kartoitettiin, tunnistetaanko työpaikoilla työntekijöiden oppimisvaikeuksia ja onko työpaikoilla käytettävissä oppimista ja työntekoa tukevia apuvälineitä. Hankkeen raportti ja tulokset julkistettiin Helsingissä tammikuussa 2015 pidetyssä loppuseminaarissa. Seminaarissa esitteli kartoituksen tulokset ja johtopäätökset kaikkien eri partnerimaiden osalta. Seminaarin yleisö tunnusti aiheen merkittävyyden ja kannusti jatkotoimenpiteisiin.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Kansainväliseen toimintaan on kuulunut tiivis yhteistyö pohjoismaisessa, eurooppalaisessa ja maailmanlaajuisessa kattojärjestössämme sekä koulutusohjelmat Genevekoulu ja YGAP.

TSL on aktiivinen toimija ABF i Norden -yhteistyössä. TSL järjesti maaliskuussa 2015 ABF i Nordenin seminaarin Suomessa, aiheena digitaaliset oppimismahdollisuudet. Lokakuussa TSL osallistui neljän hengen delegaation voimin seminaariin Tanskassa. Jouko Muuri on ABF i Nordenin hallituksen jäsen.

Eurooppalaisen SOLIDAR-verkoston kanssa tehtävässä yhteistyössä TSL painotti erityisesti osallistumista koulutus -sektorilla tapahtuvaan yhteistyöhön.

Yhteistyössä järjestettiin SOLIDAR:n koulutustilaisuus Suomessa.

TSL:n pääsihteeri Kari Anttila oli IFWEA:n hallituksen jäsen, ja TSL osallistui aktiivisesti IFWEA:n toimintaan. Joulukuussa 2015 TSL osallistui viiden hengen delegaatiolla IFWEA:n kongressiin Perussa. Kongressissa Katri Söder valittiin IFWEA:n hallitukseen seuraavalle nelivuotiskaudelle. Yhteistyötä IFWEA:n kanssa tehtiin myös YGAP -projektin tiimoilta. Nuorten ay-aktiivien globaalikoulutus (Youth Global Awareness Program YGAP) järjestettiin myös vuonna 2015 Etelä-Afrikassa. Kurssille osallistui Suomesta 5 nuorta ay-aktiivia.

Pohjoismainen Genevekoulu on suunnattu erityisesti nuorille ammattiyhdistysaktiiveille, jotka haluavat oppia mahdollisuuksista edistää kansainvälistä vaikuttamista. Genevekoulun kurssi toteutui Ruotsissa, Tukholman lähistöllä Runössä 16.-19.4. ja Genevessä, Sveitsissä 28.5.-17.6.2015. Vuosittainen ILO:n työkonferenssi toteutettiin vuonna 2015 ensimmäistä kertaa kolmen viikon sijasta kahden viikon mittaisena. Tästä johtuen myös Genevekoulun ohjelmaa uudistettiin, ja ensimmäistä kertaa osallistujat olivat läsnä konferenssin päätöstilaisuudessa.

Genevekoulun rehtorina vuonna 2015 toimi TSL:n hankekeskuksen päällikkö. Vuonna 2015 Genevekoulun rahoitus pieneni huomattavasti, koska Norjan valtio jäädettiin valtionosuutensa Genevekoululle. Tämän seurauksena Genevekoulun hallitus teki vuonna 2015 päätöksen vähentää osallistujamääriä vuonna 2016 aiemmasta 34 osallistujasta 28 osallistujaan. Vuonna 2015 osallistujia oli Suomesta kolme.

VIESTINTÄ

TSL-viestinnän periaatteet ovat liiton viestintästrategian mukaisesti avoimuus, selkeys ja luotettavuus. Viestinnän tehtävänä on vahvistaa liiton sivistystyön kuvaa jäsenjärjestöjen keskuudessa ja niiden ulkopuolella. Viestintä tukee TSL:n ydintoimintoja, kertoo niistä sekä nostaa esille liiton roolia yhteiskunnallisena vaikuttamiskanavana.

Valtakunnallinen ja paikallinen päätöksenteko vaikuttaa vapaan sivistystyön ja siten TSL:n toimintaan. TSL pitää yllä säännöllistä yhteyttä niin valmistelemaan virkakuntaan, jäsenyhteisöjen koulutusvastaaviin kuin politiikankin sidosryhmiin. TSL tekee vaikuttamistyötä myös yhteistyönä T-opistojen ja Opintokeskukset ry:n kautta.

Lokakuussa sivistyspoliittista keskustelua käytiin eduskunnan sivistysvaliokunnan ja valtiovarainvaliokunnan sivistysjaoston jäsenten kanssa. Heidät kutsuttiin lisäksi Koulutuspoliittisen korkeakoulun päättäjäisiin keskustelemaan osallistujien ja mentoreiden kanssa.

TSL:n ulkoista viestintää on lisätty sosiaalisen median kautta. Toimintakauden aikana twitterin ja facebookin yhteisöprofiilien kautta kerrottiin liiton ajankohtaista koulutustapahtumista sekä uutisaiheista. Työelämän koulutusneuvojat –yhteisöprofiilin kautta välitettiin tietoa työelämän koulutusneuvojille ja ammattiliittojen jäsenille koulutukseen ja työelämään liittyvistä uutisista. Opintojärjestöjen keskinäistä ideoiden vaihtoa varten on olemassa facebook-ryhmä Opintojärjestöjen ideapankki.

TSL-uutiskirje lähetettiin kymmenen kertaa vuoden aikana. Uutiskirjeillä tavoitettiin jäsenjärjestöjen keskeiset työntekijät, TSL:n muut sidosryhmät sekä uutiskirjeen tilanneet palveluidemme käyttäjät. Opintojärjestöille lähetettiin lisäksi vuoden aikana kaksi opintojärjestökirjetä sekä tiedotettiin muilla tavoin liiton asiakohtaisista asioista.

Aikamerkki-verkkojulkaisun tehtävänä on vahvistaa TSL:n kansalaisjärjestöroolia yhteiskunnallisena keskustelijana ja vaikuttajana. Aikamerkki on journalistisesti toimitettu aikakauslehtimäinen verkkojulkaisu. Tuottamisesta vastaa Unionimedia Oy ja siellä tuottaja Natasha Petrell. Aikamerkin vastaavana toimittajana oli ensimmäisen vuosipuoliskon vt. koulutuspäällikkö Katri Söder ja sen jälkeen viestinnän asiantuntija Merja Leskinen.

Vuonna 2015 Aikamerkin sisällöntarjontaa kehitettiin käynnistämiskokemusten jälkeen. Aikamerkin kategoriat ovat olleet Talous ja kuluttaja, Töissä ja opimassa, Maailmalta, Poliitiikan areena, Demokratia ja Kulttuuriareena. Uusina otettiin syystoimintakaudella käyttöön vlogit eli videoidut blogit sekä asiantuntijoiden kirjoittamat Näkökulma-kirjoitukset. Artikkeleita markkinoidaan fb-mainonnan kautta.

TSL:lla on video-ohjelmatuotantoa ja valokuvausta varten studiotila Säästöpankinranta 6:n yhteydessä. Studiota käytettiin koulutustarkoituksissa valokurssseilla sekä Aikamerkin videotuotannossa. Studion tuotantona tehtiin myös valtiovarainministeriön nuorten osallisuutta edistävän What's up -kampanjan osallisuusrastien kuvaus ja editointi. Lisäksi TSL tuotti jäsenjärjestöille ja yhteistyökumppaneille tapahtumien videostreamauksia sekä video-ohjelmia tiedotus- ja koulutustarkoituksiin.

Sisäinen viestintä on järjestetty TSL:n intranetin Torin kautta, jonne tietoa tuottaa koko henkilökunta. Torilta löytyy tiedotteiden ja toimintaohjeiden lisäksi ryhmätyötilat, materiaalivarastot sekä sisäiset keskustelupalstat. Lisäksi kuukausittain järjestettiin ns. nettiaamukahvitilaisuudet.

HALLINTO

Vuoden 2015 aikana ryhdyttiin valmistautumaan vapaasta sivistystyöstä annetun lain muutoksiin. Lakimuutos tulee vuoden 2016 alusta alkaen muuttamaan hyvin merkittävästi opintokeskuksen toimintaa ja sen suhdetta omiin jäsenjärjestöihinsä sekä opintojärjestöihin. Opintokeskuksen hallinnon sekä erityisesti taloudellisen tuen kanavoitiin luodun järjestelmän ja sen ylläpitoon keskittyneen ohjaus- ja neuvontatyön uudelleen järjestämiseen paneuduttiin kuluneena vuonna.

Muutoksiin vastataan uudella TSL:n ja sen jäsen- ja opintojärjestöjen välisellä sopimusjärjestelmällä. Sopimusjärjestelmän kehittämistyötä on tehty intensiivisesti vuoden 2015 aikana taustalla olevan vapaan sivistystyön lakimuutosten mahdollisuuksiin ja haasteisiin perustuen. Sopimusjärjestelmän tarkoituksena on lisätä TSL:n ja sen jäsen- ja opintojärjestöjen välistä yhteistyötä ja sitoutumista yhteisiin toimintaperiaatteisiin ja tavoitteisiin. Sopimiseen perustuvalla suunnittelulla on tarkoitus ohjata ennakoidusti koulutukseen suunnattavaa resurssia ja palveluita järjestön strategian ja tavoitteiden sekä TSL:n ylläpitämisluvan ja strategian mukaisiin koulutustoimintoihin.

Tavoitteena on, että jäsenjärjestöjen mahdollisuudet yhdistystensä koulutustoiminnan ohjaamisessa järjestön kokonaisuuden kannalta merkittäviin asioihin vahvistuu. Sopimusjärjestelmän kautta saadaan siten kokonaisvaltaisempaa tietoa kunkin järjestön koulutuksen kokonaisuudesta sekä siten myös TSL:n jäsenjärjestökentän koulutuksen kokonaisuudesta. Tarkoituksena on parantaa koulutuksen laatua sekä laadun suunnittelua, seurantaa ja arviointia entisestään.

Sopimusjärjestelmän kehittämiseksi tehdyt toiminnot vuonna 2015

- Sopimusjärjestelmää valmistettiin työryhmässä, johon osallistui TSL:n jäsen- ja opintojärjestöjen edustajia. Työryhmä kokoontui neljä kertaa.
- Toteutettiin sähköinen kysely valmistelevalle työryhmälle, jonka pohjalta saatiin johtopäätöksiä valmistelun tueksi.
- Koostettiin aihekohtaiset tilastoraportit koulutustoiminnan kokonaisuuden nykytilasta ja niiden pohjalta työryhmässä pohdittiin koulutuksen pääteemoja, ja niiden sisältöä ja kuvauksia.
- Sopimusjärjestelmän periaatteet kuvattiin ja sopimusjärjestelmän toteuttamiselle tuotettiin vuosikello.
- Tuotettiin sopimusneuvotteluihin valmistautumista tukeva materiaalin/ohjeistus ja sopimuslomake/suunnitelmapohja.
- Kullekin jäsenjärjestölle tuotettiin järjestökohtainen tilastoraportti edelliseltä viideltä vuodelta.
- Sopimusneuvottelut kalenterointiin ja kumppaneille toimitettiin sopimusmateriaali.
- Sopimusneuvottelut käytiin syksyllä kumppaneiden kanssa (27 neuvottelukumppania).
- Opintojärjestöille tehtiin kysely toimintavalmiuksista ja kurssituntien tarpeesta vuodelle 2016.
- Isommille opintojärjestöille tehtiin ennakokysely koulutussuunnitelmista vuodelle 2016 ja mahdollisesta sopimusjärjestelmään liittymisestä.
- Opintojärjestöjen opetustuntien hakuprosessiin liittyen tehtiin suunnittelutyötä opintojärjestöjen hallitus- ja edustajistoedustajien kanssa.
- Ulkopuolisten kurssitukiasiakkaiden koulutustoimintaan perehdyttiin syvällisemmin ja asiakkaat pisteytettiin. Jäsen- ja opintojärjestöjen ulkopuolisista kurssiasiakkaista luovuttiin loppuvuodesta.
- EKL:n piirien tilaisuuksissa käsiteltiin tulevia muutoksia.
- EKL:n yhdistyksille ja piirijärjestöille tehtiin kysely opetustuntien tarpeesta, ja kyselyn tulokset analysoitiin. Johtopäätösten pohjalta luotiin periaatteet EKL:n yhdistysten ja piirien koulutustoiminnan tukemiseksi.
- Jäsen- ja opintojärjestöjen toimittamat sopimuslomakkeet/suunnitelmat koostettiin yhteenvedoksi ja tuntitarpeen kehityksestä raportoitiin työvaliokunnalle ja hallitukselle.
- Sopimuskumppaneiden ja TSL:n itsensä järjestämä koulutustoiminta koottiin koulutuksen järjestämistä koskevaksi toimintasuunnitelmaksi, jossa kuvataan oppilaitoksen koulutustoiminnan kokonaisuus.
- Uudistukseen liittyvää viestintää (tiedotus ja keskustelutilaisuudet) toteutettiin viestintäsuunnitelman mukaisesti.
- Sopimusjärjestelmän mukaisia prosesseja, seurantaa, ohjausta, neuvontaa ja tilastointikäytäntöjä suunniteltiin alustavasti.
- Sopimusjärjestelmää palvelevan tietojärjestelmän kehittämistarpeita suunniteltiin alustavasti.

Yhteistyötoimikunta

Yhteistyötoimikuntaan kuuluivat työnantajan edustajina Jouko Muuri, Katri Söder, Seppo Turkka (31.3.2015 asti) ja Soili Vivolin. Työntekijöiden edustajina Riitta Oinonen (Riitta Sinimäki-Mikola), Seppo Ahde (Jarmo Kantosalo), Maarit Tervo (Merja Laakso) Eija Lempinen (Päivi Vartiainen-Ora), Raimo Oksanen (Sanna Viljakainen) sekä Sirpa Ilmonen ja Katariina Sun.

Toimikunnan sihteerinä toimi Eija Fahlström

Yhteistyötoimikunta kokoontui vuoden aikana viisi kertaa.

Toimistot

Vuodenvaihteessa TSL:lla oli toimistot seuraavilla paikkakunnilla: Kuopio, Lappeenranta, Mikkeli, Oulu, Tampere, Turku ja Vaasa.

TSL:n vakituinen henkilökunta

Johtoryhmä

Anttila Kari	pääsihteeri toimivapaalla 24.4.14 alkaen, 17.5.2015 asti
Muuri Jouko	vt. pääsihteeri/hallintojohtaja, pääsihteeri 23.10.15 alkaen
Oksanen Raimo	koulutuspäällikkö
Söder Katri	koulutuspäällikkö, vt. koulutusjohtaja 1.4.2015 alkaen
Turkka Seppo	koulutusjohtaja 31.3.2015 asti
Viljakainen Sanna	järjestöpäällikkö
Vivolin Soili	talousjohtaja, vt. hallintojohtaja
Ylitalo Mervi	hankekeskuksen päällikkö

Muu henkilöstö

Ahde Seppo	opintoneuvoja 30.9.2015 asti.
Fahlström Eija	johdon sihteeri
Granlund Milla	hankekoordinaattori (YGAP) 1.11. - 30.11.2015
Heikkinen Riitta	kouluttaja
Honkaluoma Harri	kouluttaja
Härkönen Pipsa	koulutussuunnittelija
Ilmonen Sirpa	talousassistentti, kirjanpito
Juntumaa Inari	koulutussuunnittelija 1.2.2015 alkaen
Kantosalo Jarmo	tilastopäällikkö
Karvinen Joni	siviilipalvelusmies 2.3.2015 alkaen
Kontio Timo	koulutussuunnittelija 1.2. - 31.5.2015
Laakso Merja	hankeassistentti
Laine Tuula	kouluttaja
Lempinen Eija	opintoneuvoja

Leskinen Merja	viestinnän asiantuntija, toimivapaalla 30.4.2015 asti
Nurmi Julia	kouluttaja
Nurmo Toni	siviilipalvelusmies 16.11.2015 alkaen
Nykänen Tarja	opintoneuvoja
Näätsaari Ari	koulutussuunnittelija 1.9.2015 alkaen
Oinonen Riitta	palveluneuvoja
Palén Maarit	kouluttaja
Putkuri Anneli	talousassistentti, laskutus
Sarho Sakari	graafinen suunnittelija
Sember Pirjo	palveluneuvoja
Sinimäki-Mikola Riitta	koulutussuunnittelija
Sun Katariina	henkilöstösuunnittelija
Tervo Maarit	järjestösuunnittelija
Ukkonen Jouni	kouluttaja
Ukkonen Mika	tietotyön suunnittelija
Vartiainen-Ora Päivi	hankesuunnittelija, toimivapaalla 1.9.2015 alkaen
Voutilainen Tuula	kouluttaja

TOIMIELIMET

Edustajisto

Edustajistoon 2014–2017 jäsenjärjestöjen valtuuttamat edustajat:

Auto- ja kuljetusalan työntekijäliitto AKT ry	Esa Tuominen (Jari Semi), Jape Lovén (Juha Janhunen), Markus Jokikokko (Veli-Matti Kammonen) ja Marjo Musakka (Päivi Viljasalo)
Eläkkeensaajien keskusliitto EKL ry	Erkki Partanen (Stig Kumlin), Veijo Lehto (Ritva Nummela), Pirkko Oksa (Erkki Liskola) ja Rauno Kousa (Marja-Leena Lehtimäki)
Ensi- ja turvakotienliitto	Katariina Suomi (Sari Laaksonen)
Finlands svenska socialidemokrater r.f	Victor Kock (Mikael Kanerva)
Hyvinvointilomat ry	Esa Kaskimo (Sari Halme)
Ilmailualan unioni IAU ry	Tommi Toivola (Markus Berg)
Invalidiliitto ry	Auli Tynkkynen (Tarja Honkanen)
Julkisten ja hyvinvointialojen ammattiliitto JHL ry	Lena Ehrnsten (Tanja Vornanen), Tero Strand (Ira Suuronen), Mikko Heinikoski (Pia Perälä), Marjut Manka (Mikko Siljander) ja Marianne Nieminen (Rita Heikura)
Metallityöväen Liitto ry	Taina Karrikka (Paavo Niskanen), Jyri Vankka (Jussi-Pekka Ahonen), Eija Laakso (Heli Hokkanen), Nina Wessberg (Kirsti Anttila) ja Ville Kari (Sari Kola)
Nuorten kotkien keskusliitto NKK	Lea Väänänen (Tipsu Sollasvaara)

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry	Nina Strömberg-Kaidankangas (-), Timo Neuvonen (Helena Ruohonen), Kati Puhakka (Margit Kangasniemi), Kari Peltovirta (Jaana Salmela) ja Kim Stenberg (Mikko Laakkonen)
Paperiliitto	Juha Mäkelä (Päivi Turtiainen) ja Jari Lehtonen (Päivi Lumikumpu)
Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry	Päivi Vuovirta (Juha Pöyry) ja Vuokko Malinen (Tarja Känsäkangas)
Puuliitto	Asta Kääriäinen (-) ja Eero Juhonen (-)
Rautatievirkamiesliitto	Soile Olmari (Anne Aalto-Mäkelä)
Sosiaalidemokraattiset nuoret	Laura Ylitalo (Roby Mountrakis)
Sosiaalidemokraattiset opiskelijat SONK ry	Noora Luukka (Hanna Huuonen)
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK	Merja Lehmussaari (Jari Rantala), Auli Korhonen (Auli Keskinen), Hannele Ugur (Outi Rannikko), Tapio Bergholm (Tytti Jäppinen) ja Erja Aaltonen (Leena Isokääntä)
Suomen Merimies-Unioni (Ojala)	Juha Salo (Mikko Ervast) ja Tarja Rännäli-Lehto (Mika)
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue SDP	Tuula Lampinen (Arja Pennanen) Ari Näätsaari (Arto Heinonen) ja Anneli Velho (Merja-Hannele Vuohelainen)
Suomen sosialidemokraattinen sanomalehtimiesliitto SSSL	Risto Kolanen
Suomen Työväen Musiikkiliitto STM ry	Sanna-Mari Holma (Risto Lahti)
Sähköalojen ammattiliitto ry	Vladimir Otsavaara (Pentti Vihavainen), Juha Lujanen (Jaakko Aho) ja Tiina Mäkkylä (Juha Jumisko)
Teollisuusalojen ammattiliitto TEAM ry	Pirjo Rosqvist (Petri Ahokas), Arja Salo (Tanja Mettovaara), Mirja Suhonen (Merja Rinne) ja Jari Kosonen-Nikulainen (Riitta Koskinen)
Teatteri- ja Mediatyöntekijöiden liitto ry	Toni Keski-Liikala (Maura Korhonen) ja Sanna Wälläri (Risto Lehtikainen)
Työväen Akatemian Kannatus Oy	Jari Valtari (Ari Niemi)
Työväen Arkiston Säätiö	Petri Tanskanen (Mikko Kosunen)
Työväen Näyttämöiden Liitto ry	Aarno Mansikkamäki (Ari Kekäläinen)
Työväen Retkeilyliitto ry	Anneli Koskinen (Tuula Touru)
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry	Anu Kuikka (Kari Uittomäki)
Veturimiesten liitto	Maria Mälkki (Toni Nokkala)

TSL:n edustajistoon valittiin läsnäolo- ja puheoikeudella edustajiksi opintojärjestöistä kahdeksan edustajaa ja neljä varaedustajaa. Opintojärjestöjen edustajien toimikausi noudattaa TSL:n edustajakautta.

Opintojärjestöjen edustajat ovat

Rauman seudun opintojärjestö	Ari Kokkonen
Österbottens svenska studieorganisation ÖSS	Elisabeth Kronqvist
Helsingin opintojärjestö	Päivö Puhakainen
Joensuun seudun opintojärjestö	Arja Puoskari
Porin seudun opintojärjestö	Tarja Terho-Sjöblom
Imatran seudun opintojärjestö	Urpo Tiainen
Lahden seudun opintojärjestö	Vesa Tuominen
Vammalan seudun opintojärjestö	Kirsi Vinkki-Lehtinen

varalle

Luoteis-Uusimaan opintojärjestö	Erkki Jokela
Rauman seudun opintojärjestö	Sirkka Mantere
Turun opintojärjestö	Anja Turunen-Annunen
Vantaan opintojärjestö	Osmo Kähkönen

Hallitus

TSL:n toimintaa johtaa hallitus, joka koostuu jäsenjärjestöjen valitsemista edustajista. Hallitus vastaa järjestöä koskevista linjauksista ja päätöksistä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut kansanedustaja Ilkka Kantola. Vuonna 2015 hallitus kokoontui kymmenen kertaa ja piti lisäksi yhden s-postikokouksen.

16.6.2014 pidetyn edustajiston kokouksen jälkeen hallitukseen on kuulunut: puheenjohtaja Ilkka Kantola, vara-puheenjohtaja Mikko Koskinen, varsinaisina jäseninä Pirjo Alijärvi (SDP), Sari Helminen (Metallityöväen liitto), Katri Höök (AKT), Katja Kaivonen (FSD) Irene Korimäki (PAM), Miikka Lönnqvist (Sosialidemokraattiset Nuoret), Maila Tikkanen (JHL) Petra Toivonen (EKL), Merja Westman (TEAM). Varajäseninä: Eija Harjula (SAK), Pekka Juusola (Puu- ja erityisalojen liitto), Jenny Suominen (SDP), Risto Lahti (Suomen Työväen Musiikkiliitto STM). Markku Lihavainen (Paperiliitto)

Läsnäolo- ja puheoikeudella hallitukseen valittiin edustajiksi seuraavat kolme opintojärjestöjen edustajaa: Mika Kelander Jyväskylän seudun opintojärjestöstä, Eira Pessi Turun opintojärjestöstä ja Arja Ripatti Nurmijärven opintojärjestöstä. Varaedustajiksi valittiin Harri Niskanen, Österbottens svenska studieorganisation ÖSS:stä sekä Pasi Lattunen Kuopion opintojärjestöstä.

Hallituksen kokouksiin osallistuivat myös edustajiston puheenjohtaja Anne Karjalainen ja edustajiston varapuheenjohtaja Erkki Partanen.

Työvaliokunta

Hallituksen nimeä työvaliokunta kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa.

Työvaliokunnan jäsenet: Kantola Ilkka puheenjohtaja, Helminen Sari (Metallityöväen liitto), Korimäki Irene (PAM), Koskinen Mikko (SAK), Tikkanen Maila (JHL) Karjalainen Anne (edustajiston puheenjohtaja) Partanen Erkki (edustajiston varapuheenjohtaja) Söder Katri (koulutuspäällikkö vt. koulutusjohtaja), Vivolin Soili (hallinto- ja talousjohtaja)

Ruotsinkielinen sihteeristö 2015 - 2017

Ordinarie:

ordförande Katja Kaivonen
Finlands Svenska socialdemokrater FSD

Viktor Kock
Finlands Svenska socialdemokrater FSD

Mikael Kanerva
Finlands Svenska socialdemokrater FSD

Ursula Korpijärvi
Finlands Svenska Unga Socialdemokrater (FSUD)

Jacob Storbjörk
Finlands Svenska Unga Socialdemokrater (FSUD)

Santeri Halttunen
JHL

Elina Östring
Kiljava-institutet

Nina Wessberg
Metallförbundet

Stig Kumlin
Pensionstagarnas Centraförbund PCF

Bo Jansson
Servicefacket PAM

Merja Westman
TEAM Industribranschernas fackförbund

Inger Englund
Österbottens Svenska Studieorganisation ÖSS

Suppleanter:

ersättare Mikael Hiltunen
Finlands Svenska socialdemokrater FSD

ersättare Eva Comét
Finlands Svenska socialdemokrater FSD

ersättare Elisabeth Helander
Finlands Svenska socialdemokrater FSD

Daniel Grankvist
Finlands Svenska Unga Socialdemokrater (FSUD)

Rebecca Åkers
Finlands Svenska Unga Socialdemokrater (FSUD)

Lena Ehrnsten
JHL

Ari-Pekka Lunden
Kiljava-institutet

Magnus Salmela
Metallförbundet

Christina Helsing
Pensionstagarnas Centraförbund PCF

Johanna Sparf
Servicefacket PAM

Elisabeth Kornqvist

Edustus järjestöissä, laitoksissa ja toimikunnissa

TSL:llä on ollut edustajia eri elimissä seuraavasti:

- Folke Bernadotten Muistosäätiön hallitus: Soili Vivolin
- Helsingin Konservatorion edustajisto (3 edustajaa): Jouko Muuri (säätiön hallituksen jäsen), Merja Laakso ja Raimo Oksanen
- IFWEA:n hallitus: Kari Anttila (->12/2015), Katri Söder (->12/2015)
- Solidaarisuus ry:n hallitus: Katri Söder
- Solidaarisuus ry:n valtuuskunta: Jouko Muuri, varalla Maarit Tervo
- Kansan Sivistysrahaston hallitus: Jouko Muuri
- Kansan Sivistysrahaston valtuuskunta: Maila Tikkanen, varalla Sanna Viljakainen
- Kansan Sivistysrahaston R.H. Oittisen rahaston hoitokunta: Sakari Kiuru ja Jorma Turunen
- Kansan Sivistysrahaston Irene ja Kalevi Sorsan rahaston hoitokunta: Mervi Ylitalo
- Opintokeskukset ry:n hallitus: Jouko Muuri
- Pohjolan TSL:n työvaliokunta: Jouko Muuri
- SAK:n ay-koulutuksen asiantuntijatyöryhmä: Jouko Muuri
- SAK:n koulutuspoliittinen asiantuntijatyöryhmä: Mervi Ylitalo
- T-opistot ry:n hallitus: Jouko Muuri
- Tradekan säätiön valtuuskunta: Iiris Hacklin
- Työelämän verkko-opiston ohjausryhmä: Raimo Oksanen
- Työväen Akatemian kannatusosakeyhtiön hallitus: Jouko Muuri (varapuheenjohtaja)
- Työväen Arkiston hallitus: Soili Vivolin
- Työväenperinteen Tutkimus ry, Valtakunnallisen työväentalomuseon hallitus: Tero Tuomisto
- YK-liiton puheenjohtaja: Ilkka Kantola (12/2015)

Opintojärjestöt

Ala-Satakunnan opintojärjestö
Espoon ja Kauniaisten opintojärjestö
Haminan seudun opintojärjestö
Harjavallan seudun opintojärjestö
Helsingin opintojärjestö
Huittisten seudun opintojärjestö
Hyvinkään opintojärjestö
Hämeenlinnan seudun opintojärjestö
Ilomantsin seudun opintojärjestö
Imatran seudun opintojärjestö
Itä-Savon opintojärjestö
Itä-Uudenmaan opintojärjestö
Janakkalan opintojärjestö
Joensuun seudun opintojärjestö
Jokilaaksojen opintojärjestö
Jyväskylän seudun opintojärjestö
Jämsän seudun opintojärjestö
Kainuun opintojärjestö
Kangasalan seudun opintojärjestö
Keski-Uudenmaan opintojärjestö
Kirkkonummen opintojärjestö
Koillismaan opintojärjestö,
Kokkolan opintojärjestö
Kotkan seudun opintojärjestö
Kouvolan seudun opintojärjestö
Kuopion opintojärjestö
Kyrösjärven seudun opintojärjestö
Lahden seudun opintojärjestö
Lappeenrannan seudun opintojärjestö
Lempäälän – Vesilahden opintojärjestö
Lestijokilaakson opintojärjestö
Lieksan opintojärjestö
Lohjan seudun opintojärjestö
Loimaan seudun opintojärjestö
Lounais-Hämeen opintojärjestö
Luoteis-Uudenmaan opintojärjestö

Mikkelin seudun opintojärjestö
Mäntän seudun opintojärjestö
Nokian opintojärjestö
Nurmijärven opintojärjestö
Oulun seudun opintojärjestö
Outokummun seudun opintojärjestö
Parkanon seudun opintojärjestö
Perhonjokilaakson opintojärjestö
Pieksämäen seudun opintojärjestö
Pietarsaaren opintojärjestö
Pirkkalan opintojärjestö
Porin seudun opintojärjestö
Rauman seudun opintojärjestö
Riihimäen seudun opintojärjestö
Salon seudun opintojärjestö
Seinäjoen opintojärjestö
Sisä-Suomen opintojärjestö
Turun itäisten ympäristökuntien opj
Turun läntisten ympäristökuntien opj
Turun opintojärjestö
Uudenkaupungin seudun opintojärjestö
Vaasan opintojärjestö opintojärjestö
Valkeakosken seudun opintojärjestö
Vammalan seudun opintojärjestöt
Vantaan opintojärjestö
Varkauden opintojärjestö
Viitasaaren opintojärjestö
Virtain - Ruoveden opintojärjestö
Ylä-Savon opintojärjestö
Ylöjärven opintojärjestö
Österbottens Svenska Studieorganisation

TSL:n kurssitoiminta rahoituksen mukaan 2014 ja 2015

	2014			2015		
	Tunnit	Osallistujat	Määrä	Tunnit	Osallistujat	Määrä
Ammatillinen lisäkoulutus						
Ammatillinen lisäkoulutus	3277	2239	114	3610	2459	118
Yhteensä	3277	2239	114	3610	2459	118
Vos-koulutus						
Kurssi	43774	41787	2163	39561	40189	2013
Listakurssi	566	766	35	449	421	27
Neuvonta	0	0	0			
Tilaukskurssi	162	549	25	212	501	33
Muilla avustuksilla				0	0	0
Yhteiskunnallinen koulutus	489	5334	88	541	3921	107
Yhteensä	44991	48436	2311	40763	45032	2180
Muu koulutus						
EU/ESR-hankkeet	0	0	0	0	0	0
Maksupalvelu / Opistokurssi	42	25	4	49	34	6
Yhteensä	42	25	4	49	34	6
Kaikki yhteensä	48310	50700	2429	44422	47525	2304

TSL:n kurssitoiminta järjestötahoittain (keskusjärjestöt sisältävät paikalliset yhdistykset) 2014 ja 2015

	2014			2015		
	Tunnit	Osallistujat	Määrä	Tunnit	Osallistujat	Määrä
Jäsenet						
Ammatillinen lisäkoulutus	677	1138	30	564	1633	42
Kurssi	22359	28013	1272	23742	29680	1290
Yhteiskunnallinen koulutus	162	1650	37	281	2729	69
Yhteensä	23198	30801	1339	24587	34042	1401
TSL						
Ammatillinen lisäkoulutus	2588	940	83	3046	826	76
Kurssi	10615	7529	559	9506	7081	551
Listakurssi	566	766	35	449	421	27
Tilaukskurssi	162	549	25	212	501	33
Yhteiskunnallinen koulutus	327	3684	51	260	1192	38
Maksupalvelu / Opistokurssi	42	25	4	49	34	6
Yhteensä	14300	13493	757	13522	10055	731
Muut järjestöt						
Ammatillinen lisäkoulutus	82	19	1	0	0	0
Kurssi	10800	6245	332	6313	3428	172
Yhteensä	10882	6264	333	6313	3428	172
Kaikki yhteensä	48380	50558	2429	44422	47525	2304

**TSL:n kurssitoiminta keskusjärjestöittäin (keskusjärjestöt sisältävät paikalliset yhdistykset)
2014 ja 2015**

	2014			2015		
	Tunnit	Osallistujat	Määrä	Tunnit	Osallistujat	Määrä
Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry	6	14	1	7	39	1
Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry	8623	7977	302	9622	9471	339
Ensi- ja Turvakotien Liitto ry	19	56	2	14	124	2
Finlands Svenska Socialdemokrater FSD				37	169	8
Hyvinvointilomat ry	1256	281	20	988	210	15
Invalidiliitto ry	720	1552	59	561	1033	54
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry	2386	5461	233	2541	6263	248
Kotien Puolesta Keskusliitto ry				40	88	3
Merimiespalvelutoimisto MEPA ry	381	217	24	508	205	28
Metallityöväen Liitto ry (Metalli)	765	3343	160	859	3327	166
Nuorten Kotkien Keskusliitto ry	205	258	12	148	229	11
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry	2292	2360	156	2008	2400	160
Paperiliitto ry	18	85	2	6	12	1
Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry	522	645	30	530	516	26
Puu- ja erityisalojen liitto (PL) ry	221	352	18	288	513	28
Rautatievirkamiesliitto ry	18	24	2	62	120	7
Sosialidemokraattiset Naiset	2	32	1	23	76	5
Sosialidemokraattiset Nuoret ry	227	530	16	397	1082	32
Sosialidemokraattiset Opiskelijat ry SONK	1	14	1	24	83	3
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry	250	1100	35	100	547	14
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue SDP rp	2094	4164	161	1914	3656	131
Suomen Työväen Musiikkiliitto ry	1465	761	31	1962	1264	39
Sähköalojen ammattiliitto ry	228	534	25	180	474	19
TEAM Teollisuusalojen ammattiliitto ry	232	550	22	84	336	9
Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto ry	85	77	5	78	117	6
Työväen Arkiston Säätiö				55	492	3
Työväen Näyttämöiden Liitto ry	769	739	17	1059	813	20
Työväen Retkeilyliitto ry	456	373	21	492	383	23
Työväen Sivistysliitto TSL ry	14172	12904	738	13522	10055	731
Muut järjestöt	10900	6355	339	6313	3428	172
Yhteensä	48310	50700	2429	44422	47525	2304

**TSL:n ja opintojärjestöjen kurssitoiminta maakunnittain järjestämispaikan mukaan
2014 ja 2015**

Maakunta ja opintojärjestö	2014			2015		
	Tunnit	Osallistujat	Määrä	Tunnit	Osallistujat	Määrä
Etelä-Karjala	220	178	19	238	94	6
Tietoyhteiskuntakoulutus	183	128	15	233	49	5
TSL:n Imatran seudun opintojärjestö ry	32	19	3	5	45	1
Työväen Sivistysliitto TSL ry	5	31	1			
Etelä-Pohjanmaa	8	83	1			
Työväen Sivistysliitto TSL ry	8	83	1			
Etelä-Savo	319	207	15	433	174	21
Tietoyhteiskuntakoulutus	307	125	13	409	155	19
TSL:n Itä-Savon opintojärjestö ry				3	7	1
TSL:n Mikkelin seudun opintojärjestö ry	3	65	1			
TSL:n Ylä-Savon opintojärjestö ry	9	17	1			
Työväen Sivistysliitto TSL ry				21	12	1
Itä-Uusimaa	10	55	3	5	25	2
TSL:n Lahden seudun opintojärjestö ry	5	33	1			
TSL:n Itä-Uudenmaan opintojärjestö ry	5	22	2	5	25	2
Kainuu	16	6	1			
TSL:n Kainuun opintojärjestö ry	16	6	1			
Kanta-Häme	67	317	14	98	215	17
TSL:n Etelä-Hämeen piirijärjestö ry	9	45	2			
TSL:n Janakkalan opintojärjestö ry				22	36	4
TSL:n Lounais-Hämeen opintojärjestö ry	16	35	4	35	104	8
TSL:n Riihimäen seudun opintojärjestö ry	26	115	5	9	33	3
Työväen Sivistysliitto TSL ry	16	122	3	32	42	2
Keski-Pohjanmaa				2	40	1
TSL:n Kokkolan opintojärjestö ry				2	40	1
Keski-Suomi	52	66	5	16	76	3
Tietoyhteiskuntakoulutus	34	41	3	8	17	1
TSL:n Sisä-Suomen opintojärjestö ry	6	12	1	8	59	2
Työväen Sivistysliitto TSL ry	12	13	1			
Kymenlaakso	104	113	8	88	154	11
Tietoyhteiskuntakoulutus	18	11	1	12	12	2
TSL:n Haminan seudun opintojärjestö ry						
TSL:n Janakkalan opintojärjestö ry	12	16	1			
TSL:n Kotkan seudun opintojärjestö ry	33	40	3	40	43	3
TSL:n Kouvolan seudun opintojärjestö ry	38	9	2	32	46	5
TSL:n Lahden seudun opintojärjestö ry				4	53	1
Työväen Sivistysliitto TSL ry	3	37	1			

Maakunta ja opintojärjestö	2014			2015		
	Tunnit	Osallistujat	Määrä	Tunnit	Osallistujat	Määrä
Lappi	44	47	4	42	34	3
TSL:n Kemin opintojärjestö ry	35	37	3	42	34	3
TSL:n Rovaniemen seudun opintojärjestö ry	9	10	1			
Pirkanmaa	550	436	27	434	248	17
Tietoyhteiskuntakoulutus	425	117	13	303	70	7
TSL:n Janakkalan opintojärjestö ry	2	8	1			
TSL:n Lahden seudun opintojärjestö ry				17	56	2
TSL:n Lempäälän-Vesilahden opintojärjestö ry				3	8	1
TSL:n Pirkkalan opintojärjestö ry				6	13	1
TSL:n Riihimäen seudun opintojärjestö ry				13	15	1
TSL:n Vammalan seudun opintojärjestö ry	3	85	1			
TSL:n Ylöjärven opintojärjestö ry	11	45	2	6	25	1
Työväen Sivistysliitto TSL ry	109	181	10	86	61	4
Pohjanmaa	21	164	3	20	26	2
ABF Österbottens svenska studieorganisation (ÖSS)	7	19	1	6	13	1
Työväen Sivistysliitto TSL ry	14	145	2	14	13	1
Pohjois-Karjala	266	707	29	272	498	30
TSL:n Ilomantsin seudun opintojärjestö ry	8	18	2			
TSL:n Joensuun seudun opintojärjestö ry	256	676	26	272	498	30
Työväen Sivistysliitto TSL ry	2	13	1			
Pohjois-Pohjanmaa	31	40	3	21	10	2
Tietoyhteiskuntakoulutus				20	6	1
Työväen Sivistysliitto TSL ry	31	40	3	1	4	1
Pohjois-Savo	287	586	11	155	64	3
TSL:n Ylä-Savon opintojärjestö ry	251	139	7	143	29	2
Työväen Sivistysliitto TSL ry	36	447	4	12	35	1
Päijät-Häme	52	104	7	51	283	8
Tietoyhteiskuntakoulutus				7	12	1
TSL:n Etelä-Hämeen piirijärjestö ry	8	12	1	3	22	1
TSL:n Lahden seudun opintojärjestö ry	44	92	6	29	174	5
Työväen Sivistysliitto TSL ry				12	75	1
Satakunta	39	211	4	49	37	4
TSL:n Ala-Satakunnan opintojärjestö ry				30	18	2
TSL:n Huittisten seudun opintojärjestö ry				7	8	1
TSL:n Porin seudun opintojärjestö ry	32	150	1			
TSL:n Satakunnan piirijärjestö ry	3	12	1	12	11	1
Työväen Sivistysliitto TSL ry	4	49	2			

Maakunta ja opintojärjestö	2014			2015		
	Tunnit	Osallistujat	Määrä	Tunnit	Osallistujat	Määrä
Uusimaa	6469	6247	343	7058	5106	382
Tietoyhteiskuntakoulutus	1604	518	45	1994	488	45
TSL:n Espoon ja Kauniaisten opintojärjestö ry	9	28	2	17	140	4
TSL:n Helsingin opintojärjestö ry	4401	2876	248	4634	3287	296
TSL:n Hyvinkään opintojärjestö ry	80	20	2	40	16	1
TSL:n Jyväskylän seudun opintojärjestö ry				8	50	1
TSL:n Keski-Uudenmaan opintojärjestö ry				2	12	1
TSL:n Lahden seudun opintojärjestö ry				3	41	1
TSL:n Nurmijärven opintojärjestö ry	21	45	3	46	38	3
TSL:n Salon seudun opintojärjestö ry				6	22	1
TSL:n Sisä-Suomen opintojärjestö ry				9	50	1
TSL:n Turun opintojärjestö ry	16	8	1			
TSL:n Vantaan opintojärjestö ry	2	49	1	10	62	3
Työväen Sivistysliitto TSL ry	336	2703	41	289	900	25
Varsinais-Suomi	5617	3337	241	4285	2449	181
Tietoyhteiskuntakoulutus	374	132	11	254	75	7
TSL:n Porin seudun opintojärjestö ry				8	10	1
TSL:n Turun läntisten ympäristökuntien opintojärj				2	14	1
TSL:n Turun opintojärjestö ry	5201	3009	227	4014	2281	170
TSL:n Uudenkaupungin seudun opintojärjestö ry				4	29	1
TSL:n Varsinais-Suomen piirijärjestö ry	33	11	1			
Työväen Sivistysliitto TSL ry	9	185	2	3	40	1
Kaikki yhteensä	14172	12904	738	13267	9533	693

TSL:n kurssit pitopaikan mukaan maakunnittain 2014 ja 2015

Maakunta	2014			2015		
	Tunnit	Osallistujat	Määrä	Tunnit	Osallistujat	Määrä
Ahvenanmaa - Åland	15	38	1	37	45	4
Etelä-Karjala	1355	1975	103	1418	1650	79
Etelä-Pohjanmaa	1947	1269	51	945	587	31
Etelä-Savo	2380	1772	81	2276	1637	89
Itä-Uusimaa	128	293	11	101	273	14
Kainuu	127	155	9	59	231	6
Kanta-Häme	1460	2339	92	994	1376	75
Keski-Pohjanmaa	31	140	8	37	122	6
Keski-Suomi	1902	3357	136	1835	3194	114
Kymenlaakso	1069	1287	57	967	1278	63
Lappi	367	761	33	478	764	36
Pirkanmaa	6999	6548	298	6407	5863	265
Pohjanmaa	352	598	22	453	741	25
Pohjois-Karjala	1241	1813	92	1500	2019	88
Pohjois-Pohjanmaa	1750	2327	109	1816	2243	99
Pohjois-Savo	3213	2159	96	3372	1975	96
Päijät-Häme	713	698	43	733	1046	48
Satakunta	896	1889	80	953	1475	67
Uusimaa	13869	14663	717	13508	14779	760
Varsinais-Suomi	8496	6619	390	6533	6227	339
Kaikki yhteensä	48310	50700	2429	44422	47525	2304

TSL:n kurssit oppisisällön mukaan 2014 ja 2015

Koodi	Oppiaine	2014			2015		
		Tunnit	Osallis.	Määrä	Tunnit	Osallis.	Määrä
00000	Yleissivistävä koulutus	207	154	8	39	7	1
09900	Muu yleissivistävä koulutus	235	351	26	317	791	41
10000	Humanistinen ja kasvatusala	19	65	2			
10100	Vapaa-aika ja nuorisotyö	100	109	5			
10200	Kielitieteet	32	16	2	64	27	3
10201	Kielitiede	57	20	2	308	97	11
10202	Suomi	757	287	24	532	175	17
10203	Ruotsi	71	55	3	20	4	1
10204	Englanti	1053	462	44	735	329	33
10206	Ranska	149	46	5	62	18	2
10207	Venäjä	206	60	8	137	35	7
10208	Espanja	551	209	25	639	260	26
10209	Italia	277	107	12	219	87	8
10299	Muut kielet	184	75	8	230	83	8
10300	Historia ja arkeologia	217	206	11	367	348	18
10400	Filosofia	286	137	11	220	95	7
10500	Kasvatustieteet ja psykologia	199	53	4	80	23	1
10600	Opetus- ja kasvatustyö	132	138	7	54	127	6
19900	Muu humanistisen ja kasvatusalan koulutus						
20000	Kulttuuriala	343	385	12	255	367	14
20100	Käsi- ja taideteollisuus	2667	1057	101	1999	769	79
20200	Viestintä ja informaatiotieteet	629	331	27	769	361	29
20300	Kirjallisuus	191	1179	27	99	509	7
20400	Teatteri ja tanssi	4523	2028	103	4661	2218	110
20500	Musiikki	6717	2856	149	6129	2963	139
20600	Kuvataide	3772	1127	92	2922	759	66
20700	Kulttuurin- ja taiteiden tutkimus	74	39	3			
29900	Muu kulttuurialan koulutus	97	135	8	205	210	10
30000	Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	381	1017	39	380	2087	21
30100	Liiketalous ja kauppa	96	173	12	27	78	5
30101	Kirjanpito	65	119	7	30	85	4
30102	Markkinointi						
30200	Kansantalous	14	96	4	47	248	9
30300	Hallinto	6	20	1			
30301	Kansalais- ja järjestötoiminta	2332	10254	239	1670	6737	194
30302	Ay-koulutus	1993	4158	208	1663	4297	205
30303	Työelämäkoulutus	1430	3208	132	1678	3496	156
30304	Työsuojelukoulutus	666	1020	47	552	974	40
30305	Luottamusmieskoulutus	1614	2544	123	1661	2883	139
30306	Järjestöjen toimihenkilökoulutus	1320	3229	150	1303	2999	147

Koodi	Oppiaine	2014	Osallis.	Määrä	2015	Osallis.	Määrä
		Tunnit			Tunnit		
30320	SD-koulutus	745	1645	60	267	703	35
30399	Muu hallinnon alan koulutus	117	158	12	0	0	2
30500	Sosiaalitieteet	12	29	1	20	115	5
30600	Politiikkatieteet	17	193	5	185	804	14
30700	Oikeustiede	62	59	5	34	16	1
39900	Muu yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan koulutus	122	969	9	307	874	21
40000	Luonnontieteiden ala				17	62	2
40200	Tietojenkäsittely	666	408	37	652	514	49
40201	Tietokoneen ajokorttikoulutus	598	46	5	1049	105	11
40202	Tiety-koulutus	132	75	7			
40299	Muu tietotekniikan hyväksikäyttö	2220	1369	143	1911	1384	135
40300	Geo-, avaruus- ja tähtitieteet	7	19	1	6	13	1
40700	Maantiede	27	16	1			
49900	Muu luonnontieteiden alan koulutus				124	56	3
50000	Tekniikan ja liikenteen ala	44	21	2	63	46	4
50100	Arkkitehtuuri ja rakentaminen	123	77	5	74	22	2
50300	Sähkö- ja automaatiotekniikka						
50400	Tieto- ja tietoliikennetekniikka	369	207	20	335	176	14
50500	Graafinen ja viestintätekniikka	128	12	1			
50900	Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka				40	19	1
59900	Muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus	71	139	5	80	16	2
60000	Luonnonvara- ja ympäristöala	31	31	1	18	12	1
60200	Puutarhatalous	21	42	3	71	103	4
60300	Kalatalous	65	35	2	21	10	1
60500	Luonto- ja ympäristöala	328	334	18	230	287	18
69900	Muu luonnonvara- ja ympäristöalan koulutus		16	19	1	25	31
70000	Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	108	113	4	1069	436	25
70100	Sosiaaliala	151	160	6	102	286	10
70200	Terveysala	777	886	33	311	383	21
70300	Sosiaali- ja terveysala (alojen yhteiset ohjelmat)		116	182	5	242	376
70500	Terveysala	723	312	19	78	95	7
70510	Terveysala ja hammashoito						
70520	Liikunta ja urheilu	5906	4031	258	6166	4454	274
70600	Tekniset terveyspalvelut	3	15	1			
70700	Farmasia ja muu lääkehuolto	4	27	1			
70800	Lääketiede				6	10	1
71000	Kauneudenhoitoala	8	37	2	6	12	1
79900	Muu sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan koulutus		169	153	8		
80000	Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	20	33	3	12	25	1

Koodi	Oppiaine	2014			2015		
		Tunnit	Osallis.	Määrä	Tunnit	Osallis.	Määrä
80100	Matkailuala	102	239	7	107	473	5
80200	Majoitus- ja ravitsemisala						
80300	Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	157	390	16	233	175	14
80400	Puhdistuspalvelut				7	12	1
80500	Kotitalous- ja kuluttajapalvelut sekä puhdistus	31	87	4	20	64	4
89900	Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutus				70	40	2
90000	Muu Koulutus				38	11	1
90200	Palo- ja pelastusala	6	26	1	51	40	4
90500	Poliisi- ja vartiointiala	144	76	7	115	80	5
90510	Poliisi- ja vartiointiala	68	86	4	40	46	2
99900	Muu Koulutus	234	419	15	147	593	21
Kaikki yhteensä		48310	50700	2429	44422	47525	2304

**TSL:n kerhot järjestötahoittain (keskusjärjestöt sisältävät paikalliset yhdistykset)
2014 ja 2015**

	2014			2015		
	Tunnit	Osallistujat	Määrä	Tunnit	Osallistujat	Määrä
Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry	426	61	3	248	42	3
Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry	57304	25816	1472	54055	23826	1320
Hengitysliitto Heli ry (ent. Keuhkovammaliitto ry)	24	11	1	0	0	0
Invalidiliitto ry	1050	425	25	715	389	21
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry	1054	244	24	956	191	16
Kotien Puolesta Keskusliitto ry	205	115	11	195	120	9
Maahanmuuttajajärjestöt	6829	908	117	7755	839	119
Metallityöväen Liitto ry (Metalli)	100	32	2	86	29	2
Mielenterveyden Keskusliitto	2278	582	38	1989	861	47
Muut järjestöt	10102	3004	253	10396	2918	228
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry	148	71	5	28	10	2
Rakennusliitto ry	95	44	2	120	21	2
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue SDP rp	931	323	24	604	199	16
Suomen Työväen Musiikkiliitto ry	1334	199	19	1432	191	20
Sydänliitto ry				36	12	1
Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö TVY	764	317	20	1145	375	26
Työväen Retkeilyliitto ry	316	104	6	301	125	6
Työväen Sivistysliitto TSL ry	1494	314	37	542	104	10
Työväen Urheiluliitto ry	200	65	2	227	88	3
VR:n Eläkeläiset	452	169	6			
Yhteensä	85106	32804	2067	80830	30340	1851

TSL:n kerhot maakunnittain opintojärjestöjen toiminta-alueella 2014 ja 2015

Maakunta	2014			2015		
	Tunnit	Osallistujat	Määrä	Tunnit	Osallistujat	Määrä
Etelä-Karjala	3326	1312	87	2618	929	59
Imatran seudun opj	1401	533	32	1735	527	32
Lappeenrannan seudun opj	1925	779	55	883	402	27
Etelä-Pohjanmaa	3767	1326	101	3320	1225	92
Pohjanmaan Eteläinen opj	2064	941	70	2197	961	71
Seinäjoen opj	1703	385	31	1123	264	21
Etelä-Savo	6095	1942	134	4496	2004	107
Itä-Savon opj	2248	657	49	1935	892	45
Mikkelin seudun opj	2161	889	59	1871	739	47
Mäntyharjun seudun opj	107	73	4	115	62	4
Pieksämäen seudun opj	1579	323	22	575	311	11
Itä-Uusimaa	163	50	3	58	21	2
Itä-Uudenmaan opj	163	50	3	58	21	2
Kainuu	263	81	8	219	93	6
Kainuun opj	263	81	8	219	93	6
Kanta-Häme	6162	2880	150	5038	2236	111
Hämeenlinnan seudun opj	2475	864	55	1723	625	38
Janakkalan opj	183	160	7	787	391	21
Lounais-Hämeen opj	1648	809	40	1117	553	19
Riihimäen-Lopen opj	1856	1047	48	1411	667	33
Keski-Pohjanmaa	746	128	10	775	182	11
Kokkolan opj	746	128	10	775	182	11
Keski-Suomi	4186	2758	119	4391	2644	106
Joutsan seudun opj	100	25	3			
Jyväskylän seudun opj	3229	2357	94	3439	2372	86
Jämsän seudun opj	160	22	3	84	15	1
Sisä-Suomen opj	677	341	18	868	257	19
Viitasaaren opj	20	13	1			
Kymenlaakso	2039	908	68	1991	929	61
Haminan seudun opj	532	297	26	566	302	25
Kotkan seudun opj	625	170	11	497	188	9
Kouvolan seudun opj	882	441	31	928	439	27
Lappi	995	217	13	735	239	14
Kemin opj	181	81	5	187	128	7
Pohjois-Lapin opj	69	9	1			
Rovaniemen seudun opj	745	127	7	548	111	7

Maakunta	2014			2015		
	Tunnit	Osallistujat	Määrä	Tunnit	Osallistujat	Määrä
Pirkanmaa	9995	3629	260	10729	3890	263
Huittisten seudun opj				20	7	1
Kangasalan seudun opj	272	40	3	383	103	6
Lempäälä-Vesilahden opj	642	366	24	704	430	27
Mäntän seudun opj	437	161	10	406	145	8
Nokian opj	731	474	26	731	468	27
Parkanon seudun opj	166	68	4	149	46	2
Pirkkalan opj	410	207	9	6166	1797	138
Tampereen opj	5214	1456	124			
Valkeakosken seudun opj	1460	529	36	1421	596	31
Vammalan seudun opj	564	271	21	644	272	21
Virtain-Ruoveden opj	28	21	1	30	14	1
Ylöjärven-Kurun opj	71	36	2	75	12	1
Pohjanmaa	921	303	18	1075	350	19
Pietarsaaren opj	548	135	11	712	195	12
Vaasan opj	373	168	7	363	155	7
Pohjois-Karjala	2050	841	50	2155	717	45
Joensuun seudun opj	1655	525	35	2123	690	43
Keski-Karjalan opj	359	289	13			
Outokummun seudun opj	36	27	2	32	27	2
Pohjois-Pohjanmaa	2149	975	48	2310	982	43
Itä-Pohjanmaa opj	138	21	2	81	12	1
Jokilaaksojen opj	110	86	4	349	296	9
Koillismaan opj	803	217	15	782	141	13
Oulun seudun opj	701	494	20	855	372	15
Raahen seudun opj	397	157	7	243	161	5
Pohjois-Savo	10482	4841	280	9110	4144	230
Kuopion opj	8411	4298	242	7741	3782	207
Varkauden opj	671	116	9	674	153	10
Ylä-Savon opj	1400	427	29	695	209	13
Päijät-Häme	4360	2416	114	4303	1557	113
Lahden seudun opj	4360	2416	114	4303	1557	113
Satakunta	3733	994	74	3503	734	54
Ala-Satakunnan opj	1114	231	15	1259	217	17
Harjavallan seudun opj	329	108	4	357	130	5
Porin seudun opj	1698	453	40	1325	274	24
Rauman seudun opj	592	202	15	562	113	8

Maakunta	2014			2015		
	Tunnit	Osallistujat	Määrä	Tunnit	Osallistujat	Määrä
Uusimaa	10637	4116	265	11467	4730	293
Espoon ja Kauniaisten opj	956	350	24	1267	560	37
Helsingin opj	4662	1711	112	4968	2092	122
Hyvinkään opj	1261	246	24	870	188	18
Itä-Uudenmaan opj	169	71	4	173	79	4
Keski-Uudenmaan opj	1307	631	37	1378	606	43
Kirkkonummen opj	62	27	2	28	15	1
Lohjan seudun opj				174	136	8
Luoteis-Uudenmaan opj	1083	558	29	932	582	30
Länsi-Uudenmaan opj	178	113	9			
Nurmijärven opj	166	119	6	215	115	6
Vantaan opj	793	290	18	1462	357	24
Varsinais-Suomi	13037	3087	265	12537	2734	222
Loimaan seudun opj	439	224	12	442	356	11
Salon seudun opj	1128	388	17	1021	368	16
Turun itäisten ymp.kuntien opj	166	90	7	159	67	5
Turun läntisten ymp.kuntien opj	661	297	18	899	300	21
Turun opj	10538	2059	209	9908	1609	167
Uudenkaupungin seudun opj	105	29	2	108	34	2
Kaikki yhteensä	85106	32804	2067	80830	30340	1851

TSL:n kerhot oppisisällön mukaan 2014 ja 2015

Koodi	Oppiaine	Tunnit	Osallist	Määrä	Tunnit	Osallist	Määrä
00000	Yleissivistävä koulutus				38	12	1
09900	Muu yleissivistävä koulutus	95	126	4	130	100	2
10000	Humanistinen ja kasvatustieteet	0	0	0	0	0	0
10202	Suomi	296	41	6	498	55	11
10203	Ruotsi	108	34	4	48	27	3
10204	Englanti	1751	335	35	2108	347	38
10207	Venäjä	130	14	2	22	11	2
10208	Espanja	90	18	2	32	7	1
10209	Italia				10	8	1
10299	Muut kielet	22	20	1			
10300	Historia ja arkeologia	393	125	15	219	68	8
10400	Filosofia	174	44	6	20	13	1
10500	Kasvatustieteet ja psykologia	789	332	18	806	462	22
10600	Opetus- ja kasvatustyö	0	0	0	28	21	2
10700	Teologia	498	203	14	540	344	14
19900	Muu humanistisen ja kasvatustieteiden koulutus	0	0	0	105	148	3
20000	Kulttuuriala	613	248	16	757	170	16
20100	Käsi- ja taideteollisuus	9690	2778	231	8723	2310	195
20200	Viestintä ja informaatiotieteet	359	105	11	260	99	5
20300	Kirjallisuus	1858	698	62	2029	547	56
20400	Teatteri ja tanssi	8324	2841	211	7132	2254	163
20500	Musiikki	12376	3383	255	10996	3442	231
20600	Kuvataide	1615	344	42	1489	284	27
20700	Kulttuurin- ja taiteiden tutkimus	104	20	2	217	21	3
29900	Muu kulttuurialan koulutus	164	74	6	297	74	6
30000	Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	1834	1166	57	1727	1423	48
30100	Liiketalous ja kauppa	21	6	1	124	21	2
30101	Kirjanpito	36	7	1			
30200	Kansantalous	0	0	0			
30300	Hallinto	90	10	1			
30301	Kansalais- ja järjestötoiminta	1387	1128	30	1815	1189	43
30303	Työelämäkoulutus	27	13	1			
30304	Työsuojelukoulutus	0	0	0			
30306	Järjestöjen toimihenkilökoulutus	257	93	8	589	268	13
30320	SD-koulutus	0	0	0	20	10	1
30600	Politiikkatieteet				42	27	2
30700	Oikeustiede	100	12	1	40	8	1
39900	Muu yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan koulutus	432	184	11	180	91	4

Koodi	Oppiaine	Tunnit	Osallist	Määrä	Tunnit	Osallist	Määrä
50400	Tieto- ja tietoliikennetekniikka	658	214	25	815	161	22
50600	Elintarvikeala ja biotekniikka				40	11	1
50800	Tekstiili- ja vaateustekniikka	18	15	1			
60200	Puutarhatalous	75	41	2			
60300	Kalatalous	253	141	6	160	99	3
60500	Luonto- ja ympäristöala	268	134	7	766	226	17
69900	Muu luonnonvara- ja ympäristöalan koulutus	254	47	3	24	12	1
70000	Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	75	146	3	244	126	9
70100	Sosiaaliala	1025	266	22	989	159	14
70200	Terveysala	1268	590	43	1768	667	49
70300	Sosiaali- ja terveysala (alojen yhteiset ohjelmat)	138	110	5	396	131	8
70500	Terveysala	1651	553	42	226	49	5
70520	Liikunta ja urheilu	29627	12872	707	28193	12393	650
70900	Eläinlääketiede	27	9	1			
71000	Kauneudenhoitoala	100	7	1	151	20	3
79900	Muu sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan koulutus	235	49	3			
80000	Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	0	0	0	47	153	2
80100	Matkailuuala	512	1543	17	334	429	13
80300	Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	1124	316	22	975	339	20
80500	Kotitalous- ja kuluttajapalvelut sekä puhdistus	36	13	1	42	5	1
89900	Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutus	15	17	1	50	27	2
90000	Muu Koulutus	1601	611	44	2535	870	57
99900	Muu Koulutus	1445	520	32	1133	398	27
Kaikki yhteensä		85106	32804	2067	80830	30340	1851

Tuloslaskelma

Tilinpäätös 31.12.2015

	TULOSLASKELMA 01.01. - 31.12.2015		TULOSLASKELMA 01.01. - 31.12.2014	
Varsinainen toiminta				
Tuotot				
Toimintatuotot	1 148 597,96		1 262 507,54	
Kohdeavustukset	<u>3 164 483,88</u>	4 313 081,84	<u>3 285 617,53</u>	4 548 125,07
Kulut				
Henkilöstökulut	1 791 845,60		1 954 707,96	
Poistot	83 733,39		70 987,95	
Muut kulut	<u>2 784 644,34</u>	-4 660 223,33	<u>2 961 430,26</u>	-4 987 126,17
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-347 141,49		-439 001,10
Varainhankinta				
Tuotot		<u>424 029,94</u>		<u>433 625,25</u>
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		76 888,45		-5 375,85
Sijoitus- ja rahoitustoiminta				
Tuotot	29 888,17		21 297,49	
Kulut	<u>-275,81</u>	29 612,36	<u>-218,98</u>	21 078,51
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		106 500,81		15 702,66
KOKONAISTUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		106 500,81		15 702,66
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		<u>106 500,81</u>		<u>15 702,66</u>

Tilinpäätös 31.12.2015

	TASE 31.12.2015		TASE 31.12.2014	
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat oikeudet				
Atk-ohjelmien käyttöoikeudet		23 249,59		37 245,79
Muut pitkävaikutteliset menot				
Vuokrahuoneistojen peruseränmenot		29 750,00		
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto		134 152,68		83 106,69
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	214 190,48		214 144,64	
Sijoitustilit	102 214,25	316 404,73	100 000,00	314 144,64
PYSYVÄT VASTAAVAT		503 557,00		434 497,12
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Julkaisuvarasto		17 827,70		10 233,00
Pitkäaikaiset saamiset				
Maksetut vuokravakuudet		4 036,51		4 877,45
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	114 908,62		44 888,46	
Lainasaamiset	86 492,85		99 219,01	
Muut saamiset	185,70		307,83	
Siirtosaamiset	70 431,66	272 018,83	107 767,59	252 182,89
Rahat ja pankkisaamiset		940 058,40		935 990,42
		1 737 498,44		1 637 780,88
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Muut rahastot				
Peruspääoma	1 681,88		1 681,88	
Ruotsinkiel. siht. pääoma	2 904,45		2 904,45	
Toiminnan kehittämisrahasto	48 340,56	52 926,89	48 340,56	52 926,89
Edellisten tilik. yli/alijäämä		297 134,04		281 431,38
Tilikauden yli/alijäämä		106 500,81		15 702,66
Oma pääoma		456 561,74		350 060,93
PAKOLLISET VARAUKSET				
Eläkevaraukset		32 740,00		56 080,00
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen				
Saadut ennakot	305 380,00		326 800,00	
Ostovelat	132 466,41		124 854,05	
Muut lyhytaikaiset velat	49 336,68		40 290,28	
Siirtovelat	761 013,61	1 248 196,70	739 695,62	1 231 639,95
		1 737 498,44		1 637 780,88

Työväen Sivistysliitto TSL ry
Siltasaarenkatu 18 - 20 A, 6. krs
00530 HELSINKI

y-tunnus 0215382-8
yhdistysrek. no 64

Tilintarkastuskertomus

Työväen Sivistysliitto TSL ry:n jäsenille

Olemme tilintarkastaneet Työväen Sivistysliitto TSL ry:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2015. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen vastuu

Hallitus vastaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko hallituksen jäsenet syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan, taikka rikkoneet yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhdistyksessä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa ylijäämää 106.500,81 euroa, ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 8. huhtikuuta 2016

Tilintarkastusrengas Oy

Lotta Kauppila, KHT

Jäsenjärjestöt

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry
Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry
Ensi- ja Turvakotien Liitto ry
Finlands Svenska Socialdemokrater rf
Hyvinvointilomat ry
Ilmailualan Unioni IAU ry
Invalidiliitto ry 31.12.2015 asti
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
Kotien Puolesta Keskusliitto 24.11.2015 alkaen
Metallityöväen Liitto ry
Nuorten Kotkien Keskusliitto NKK ry
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry
Paperiliitto ry
Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry
Puuliitto ry
Rautatievirkamiesliitto ry
Sosialidemokraattiset Nuoret ry
Sosialidemokraattiset Opiskelijat ry (SONK)
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
Suomen Merimies-Unioni SMU ry
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue rp
Suomen Sosialidemokraattinen Sanomalehtimiesliitto SSSL ry
Suomen Työväen Musiikkiliitto
Sähköalojen ammattiliitto ry
Teollisuusalojen ammattiliitto TEAM ry
Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto TEME ry
Työväen Akatemian Kannatus Oy
Työväen Arkiston Säätiö
Työväen Näyttämöiden Liitto ry
Työväen Retkeilyliitto ry
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry
Veturimiesten Liitto ry
Voionmaan opiston säätiö